

Anul XCIX
(99)
SERIE NOUĂ

BISERICA ȘI ȘCOALA

PUBLICAȚIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ARADULUI

Fondat 1877
Nr. 12
Decembrie 2018

Să apărăm și să cultivăm libertatea și unitatea națională ca manifestări ale demnității poporului român*

Marea Unire de la Alba Iulia, de la înfăptuirea căreia serbăm astăzi, 1 decembrie 2018, împlinirea a 100 de ani, este sărbătoarea libertății, unității și a demnității poporului român, obținute prin multe jertfe și suferințe.

Războiul pentru Întregirea Neamului (1916-1919), cum au numit românii participarea lor la Primul Război Mondial (1914-1918), a avut ca scop unirea tuturor românilor într-un singur stat național, „după secole de suferințe creștinești îndurate”, cu credință, răbdare și speranță.

hiile lor de către inamic, alții au murit împușcați în teritoriile ocupate de trupele germane.

În Transilvania, peste 150 de preoți au fost aruncați în închisorile maghiare, unii fiind condamnați la moarte sau la ani grei de închisoare. Alți peste 200 de preoți au fost deportați în vestul Ungariei, în județul Sopron, unde au trăit în condiții inumane până la eliberarea lor în 1919 de către trupele române[1].

În ceea ce privește evenimentul însuși al Marii Uniri de la Alba Iulia

Realizarea unității naționale de la 1 decembrie 1918 a fost posibilă și cu aportul Bisericii Ortodoxe Române, care a sprijinit Marea Unire a tuturor românilor, Biserica fiind împreună cu poporul în toate eforturile sale de cultivare a conștiinței naționale și de afirmare a dorinței de unitate națională, în toate provinciile românești, dar mai ales în Transilvania, Basarabia și Bucovina.

Prin rugăciune, prin cuvânt rostit, prin cărți tipărite, prin prezența personală și fapta concretă a slujitorilor ei, Biserica a fost activă în lucrarea de unire, implicându-se în realizarea acestui ideal prin ierarhii cărturari, preoți și diaconi patrioți, profesori de teologie și studenți în teologie, aceștia având talent oratoric, putere de convingere și de mobilizare, dar și prin călugări sau călugărițe, care au îngrijit soldații răniți, prin mânăstiri și parohii, care au organizat colecte de bani și de alimente, toți împreună încurajând moral și ajutând material pe luptătorii români pentru libertate și unitate națională.

În timpul Războiului de Întregire din perioada 1916-1918, mai mult de 250 de preoți ortodocși români au însoțit trupele armatei române pe câmpurile de luptă în calitate de confesori militari. Unii dintre ei au murit pe front, alții au fost luați prizonieri și deportați.

Peste 200 de călugări și călugărițe au activat ca infirmieri în diferite spitale de campanie sau pe front, unii murind la datorie, din cauza tifosului exantematic. Sute de preoți au fost anchetați, jefuiți sau alungați din paro-

din 1 Decembrie 1918, între cei 1228 de delegați oficiali din Adunarea Națională Constituantă au fost și mulți slujitori ai Bisericii.

Cele două Biserici românești din Transilvania (ortodoxă și greco-catolică) au fost reprezentate la Alba Iulia prin cinci episcopi, patru vicari, zece delegați ai consistoriilor (consiliilor eparhiale) ortodoxe și ai capitulilor greco-catolice, 129 de protopopii, câte un reprezentant al institutelor teologice-pedagogice și câte doi reprezentanți ai studenților teologi, la care se adaugă numeroși alți preoți sosiți în fruntea păstoritorilor lor, veniți să pecetluiescă dorința de veacuri a strămoșilor români de a trăi neasupriți, într-o singură țară.

În Marele Sfat al națiunii române, ca și în Consiliul Dirigent, au fost aleși, de asemenea și slujitorii ai Bisericii, iar episcopul ortodox român de Caransebeș, Miron Cristea, viitorul Mitropolit Primat (1919) și apoi Patriarh al României Mari (1925), și episcopul greco-catolic de Gherla, Iuliu Hossu, au fost aleși în delegația de patru persoane care a prezentat Actul Unirii Regelui Ferdinand, la București.

Acum, la aniversarea a 100 de ani de la Marea Unire din 1 decembrie 1918, dorim să exprimăm omagiu nostru de recunoștință tuturor celor care au contribuit la realizarea celui mai mare ideal al istoriei noastre.

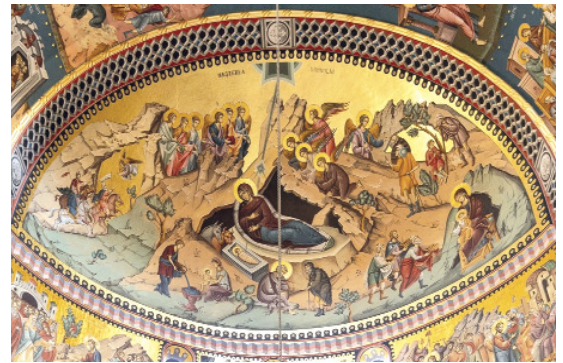
† Daniel
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Continuare în pagina 3

Pastorală la Nașterea Domnului – 2018 „Răsăritul Cel de Sus”

Cinstiți credincioși și credincioase,

În acest an, ca dealtfel și în cei precedenți, întâmpinăm Crăciunul în mireasma sărbătorilor, atât a celor obișnuite acestui răstimp, cât și a celor bisericești, într-o frumoasă împletire în farmecul iernii, care dincolo de înghețul ce vrea să pătrundă și în sufletele oamenilor, aduce căldura soarelui spiritual. Postul Crăciunului e o vreme de avânt duhovnicesc ce încumunează și sfârșitul unui an, spre sporită răvnă în lucrarea binelui în cel următor. Rugăciunea și cumpătarea în toate sunt practicate cu zel de bunii credincioși drept întărire a comuniunii între ei și care o cere pe cea cu Dumnezeu. În cugerea zilelor de post sunt stamiticte sărbători, ca Intrarea în Biserică a Maicii Domnului, sau cele ale sfinților, între care a celor ce se bucură de o cinstire deosebită din partea poporului dreptcredincios, ca de pildă Sfântul Apostol Andrei, ocrotitorul Bisericii și Țării noastre, Sfântul Ierarh Nicolae, Sfânta muceniță Filoteea, toate la un loc întredinând simțământul de pregătire duhovnicescă pentru prăznuire. Astfel, acum câteva zile am luat aminte la tămosirea altarului Catedralei Mântuirii Neamului, de către Sanctitatea Sa Patriarhul Ecumenic Bartolomeu, împreună cu Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, în zilele următoare primind și binecuvântarea Preafericitului Părinte Teofil, Patriarhul Ierusalimului, cunoscând că monumentală biserică poartă hramul celui dintâi chemat la apostolat de către Mântuitorul, totodată creștinilor al strămoșilor noștri, ceea ce dovedește vechimea misiunii apostolice pe pământul țării noastre. De asemenea, preoții și credincioșii eparhiei au participat la sfințirea operei iconografice a noii Catedrale arădene, act ce arată cinstirea sfinților icoane temeluită pe însăși învățătura despre Întruparea Fiului lui Dumnezeu spre mântuirea oamenilor. Este și biruința icoanei Ortodoxiei, nutriră meru conștiința că, Domnul a luat chipul nostru, spre a-l refăce după căderea în păcat spre a dobândi asemănarea cu Creatorul. Între cele două momente menționate ca într-o cronică a Bisericii și a țării, sfințirea și binecuvântarea a două catedrale, s-a sărbătorit și Ziua Națională a Patriei, subliniind cu această faptă că adevăratele făuriri ale neamului sunt rodul unității de cuget și simțire a celor de o credință, limbă și voință. Viața bisericească în mod firesc contribuind la orânduirea celorlalte planuri ale activității întregii obști, îndrumarea trebuie să aibă pecetea adevărului, păzind mereu dreptul credinței. Orientarea altarelor bisericilor spre Răsărit este edificatoare în această privință. Mersul soarelui confirmă realitatea legilor neschimbate ale universului, armonia întregii creații, scopul spre care aceasta trebuie să tindă urmând voința divină. Purtarea creștinului ține seama așadar de Soarele călăuzitor cu lumina minții și căldura

inimii în împlinirea poruncilor sfinte spre desăvârșire. Solstiul iernii încă vestește aceea că razele binefăcătoare ale astrului zilei își măresc puterea îmbrățișând întreg pământul, luminând mintea și încălzind inima celor ce îl locuiesc. Iată cadrul în care se înscrie sărbătoarea Crăciunului ca și celelalte care o urmează, adică Tăierea Împrejura a Pruncului Nou-Născut, într-o unitate cu înnoirea anului, mai apoi Boboteaza. Desigur că și casele creștinilor, întelegând pe toți ai lor în ecoul Centenarului Marii Uniri, primesc iocana arătării Sfintei Treimi și Crucea de Bobotează, pregătite și pregătite fiind potrivit măreției zilelor de praznic pentru sfințire.

Iubiți frați și surori în Hristos Domnu!

Temelindu-se pe Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție, atât imnele religioase, cât și colindele sau diferitele creații populare privind praznicul Crăciunului, ca de pildă Vicleimul, fac trimitere constantă la Răsărit ca noțiune mult cuprinzătoare. Astfel, în limba noastră înțelesul verbului „a răsări” nu se limitează la apariția a ceva pe cer sau pe pământ, ci și la faptul de a ieși din pământ, a lua ființă, a se naște, a apărea, a se ridica deasupra altora, a crește, a începe o viață nouă și altele, iar ca denumire arată însuși faptul, punctul cardinal de unde răsare soarele, ținutul așezat în partea aceea sau însăși persoana aparținătoare.¹ Primește și un înțeles religios a unui loc minunat cum este raiul sau poarta dinspre răsărit a Templului din Ierusalim. De pildă Biblia prevede că „Domnul Dumnezeu a sădit o grădină în Eden spre răsărit, și a pus acolo pe omul pe care-l zidise. Și a făcut Domnul Dumnezeu să răsără din pământ tot soiul de pomi plăcuți la vedere și cu roade bune de mâncat; iar în mijlocul raiului era pomul vieții și pomul cunoștinței binelui și răului.”² În altă parte, în contextul nașterii Domnului mai presus de fire, profetul urmându-și călăuză era următoarea viziune: „Apoi m-a dus la poartă, la poarta dinspre răsărit și iată slava Dumnezeului lui Israel venind dinspre răsărit; glasul Lui era ca glasul de ape multe și pământul strălucea de slava Lui... Și slava Domnului a intrat în templu pe poarta care este cu fața

spre răsărit și m-a ridicat duhul și m-a dus în curtea cea dinăuntru și iată slava Domnului umplea tot templul... Apoi m-a dus bărbatul acela înapoi la poartă cea din afară a templului, spre răsărit și aceasta era închisă. Și mi-a zis Domnul: „Poarta aceasta va fi închisă, nu se va deschide și nici un om nu va intra pe ea, căci Domnul Dumnezeu lui Israel a intrat pe ea. De aceea va fi închisă.”³ O mărturie însemnată despre răsărit este și aceea dată de magii călăuziți de stea spre a se închina Pruncului Împărat al lumii prin care „poporul care stătea în întuneric a văzut lumină și aduce și celor ce ședeau în lătra și în umbra morții lumină le-a răsărit.”⁴ În sens metaforic termenul este folosit pentru Mântuitorul ca Soare al dreptății, Răsăritul cel de sus, care răsare în lume, pentru a lumina ca soarele cereșe și Luceafărul, cum au zis proorocii și apostolii. Numele Lui este Însuși Răsăritul.⁵ Un imn folosit cu precădere la slujba hirotoniei și a cununiilor lămurite tocmai această realitate: „Isaia, dănuiește; Fecioara a avut în pântec și a născut Fiul pe Emmanuel, pe Dumnezeu și Omul; Răsăritul este numele Lui, pe Care mărindu-L, pe Fecioara o ferimic.” Nu e de prisos a aduce și o precizare în legătura dintre Steaua Răsăritului, Soarele dreptății și personalitatea Mântuitorului și anume din partea Sfântului Ioan Hrisostom: „Să ne depărtăm de lucrurile pământești, că și magii atâta vreme cât erau în Persia, vedeau numai steaua; dar când s-au depărtat de Persia au văzut pe Soarele dreptății; dar mai bine spus nici steaua n-ar fi văzut-o dacă nu s-ar fi ridicat de acolo cu răvnă. Să ne ridicăm, dar, și noi.”⁶ Într-o cuvântare la Nașterea Domnului același îndeamnă: „Gândește-te ce mare lucru este să vezi soarele coborând din ceruri și alergând pe pământ și slobozind razele sale tuturor celor de aici... Gândește și socotește acum ce mare lucru este să vezi pe Soarele dreptății că sloboade din trupul nostru razele Sale și luminează sufletele noastre.”⁷

Al vostru, către Domnul rugător și de tot binele doritor,
† TIMOTEI
ARHIEPISCOP
al ARADULUI
Continuare în pagina 2

Pastorală la Nașterea Domnului – 2018 „Răsăritul Cel de Sus”

Urmare din pagina 1

Troparul Praznicului este edificator în tot acest context: „Nașterea ta, Hristoase Dumnezeule nostru, răsărit-a lumii lumina conștiinței; că întru dânsa cei ce slujeau stelelor, de la stea s-au învățat să se închine Ție, Soarele dreptății, și să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus; Doamne, mărire Țiel!”.

Dar și alte cântări bisericești și religioase arată măreția răsăritului prin care se descoperă însăși strălucirea Dumnezeirii Mântuitorului. De pildă, una din cântările slujbei Utreniei Praznicului este: „Cercetatu-ne-a pe noi de nos Mântuitorul nostru, Răsăritul Răsăriturilor, și cei din întuneric și din umbră am aflat adevărul; că din Fecioară S-a născut Domnul.”⁹ Dintre colinde, multe reiau în vers cele ale imnelor, ca de pildă „Stea sus răsare / ca o taină mare / Steaua strălucște / Și lumii vestește / Că astăzi Curata / Preanevinovata / Fecioara Maria / Naște pe Mesia” sau alta „Trei crai de la răsărit, / cu steaua au călătorit / Și-au mers până a stătut / unde Hristos s-a născut” și „Nouă azi ne-a răsărit, /

Mesia cel mult dorit / Domnul Iisus Hristos”¹⁰. „Soarele slavei Hristos”, „Soarele cel din Soare”, cum intonează imnul,¹¹ strălucște mereu peste întreaga lume, punând în lumină sfinte strădanii pe calea Răsăritului.

Dreptmăritori creștini și creștine,

Am privit pământul de la răsărit până la apus, de la miazăzi la miazănoapte, din vremurile înaintașilor și până astăzi cu nădejdea mântuirii spre viitor, bineștiind că Dumnezeu dintru început a creat pe om ca tot ceea ce lucrează acesta să fie spre slava cerului. Prin darul lui Dumnezeu și munca omului, natura însăși își dă rodul care și el răsare spre îndestularea a tot ce are viață. Răsăritul arată locul Raiului de demult, a fericirii veșnice în deplină comuniune cu Dumnezeu, îngerii și sfinții. Nașterea Domnului înseamnă un Răsărit al zilei neînserate cum rostește rugăciunea,¹² adică a Împărăției lui Dumnezeu dincolo de mărghinirea spațiului și timpului. În concordanță este renașterea adevăraților creștini, a celor care „de la Dumnezeu s-au

născut”, cum afirmă și evanghelistul.¹³ De aceea și praznicul aparține celor mici, copiilor și celor ce sunt ca ei sau trebuie să fie la fel pentru a se mântui cum învață Mântuitorul: „de nu vă veți întoarce și nu veți fi precum pruncii, nu veți intra în împărăția cerurilor”¹⁴. Și Moș Crăciun vine prin nașterea pentru a împărți daruri pretutindeni, ocolind pământul, amintind de păstoriile din locuri sfinte și de magii de la răsărit cu prinsoșul lor pentru Pruncul născut la Betleem. Daruri de lumină și căldură spirituală de la cel ce este însuși Soarele dreptății, Răsăritul Cel de Sus. Urmand obiceiurilor străvechi, lumea satelor le-a cultivat cu grijă, ele aducând bucurie la toate vârstele. Ținând seama de aceasta, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a socotit potrivit ca după „Anul omagial al unității de credință și de neam” să proclame anul 2019 „Anul omagial al satului românesc (al preoților, învățătorilor și primarilor gospodari)” și „Anul comemorativ al patriarhilor Nicodim Munteanu și Iustin Moiseescu și al traducătorilor de cărți bisericești”. Așadar, toți cei care trudesca pământul să dea cele trebuitoare vieții

materiale și spirituale au nevoie de razele soarelui ce însuflețește totul. Poetul cântă: „Sfântă muncă de la țară, izvor sacru de rodire / Tu legi omul cu pământul în o sfântă înfrățire”¹⁵. În acest cadru Biserica se roagă stăruitor lui Dumnezeu: „Cel ce răsări iarba animalelor și verdeață spre folosul oamenilor, adapă brazdele pământului și înmulțește roadele lui... Cel ce strălucște soarele peste cei răi și peste cei buni și dai timp senin și rouă bine-roditoare și bună întocmire văzduhului spre folosul zidirii Tale... Cel ce te îmbraci cu lumina ca și cu o haină, strălucște lumina soarelui spre pământ... spre îndestularea și rodirea lui.”¹⁶ Fie ca Răsăritul însuși să răspândească lumina și căldura întreținătoare a vieții prin credința mărturisită cu tărie, încununând praznicul care tuturor să le aducă sănătate și putere de lucrare, întru zile îndelungate spre mulțumirea lor deplină și spre slava lui Dumnezeu, Tatăl și Fiul și Sfântul Duh. Amin.

¹ Dicționar explicativ al limbii române, București, 1975, p. 777;
² Facere 2, 8-9;
³ Iezechiel 43, 1-5; 44, 1-2;
⁴ Matei 2, 1-12; Canonul Înain-

teprăznirii, Cânt. 6, 2;
⁵ Matei 4, 16; Canonul I al Nașterii Domnului, cânt. 9, 3;
⁶ Maleahi 3, 20; Luca 1, 78; II Petru 1, 19; cf. Pr. Dr. Ioan Mircea, Dicționar al Noului Testament, București, 1984, p.410;
⁷ Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Matei, în Scrieri, part. a treia, trad. Pr. D. Fecioru, în col. Părinți și Scriitori Bisericești, vol. 23, București, 1994, Omilia VII, cap. V, p. 96;
⁸ Idem, Cuvântări la Praznice Împăratești, col. Izvoarele Ortodoxiei, vol. 5, București, 1942, p. 1-2;
⁹ Svetlina;
¹⁰ Prof. Ioan Brie, 73 Colinde, Cluj-Napoca, 1980, pp. 30, 32, 45;
¹¹ Văcerina din 23 decembrie, Stihova, stih 3 și Slava...;
¹² Liturghier, Imnul după Sfânta Împărtășire, cf. Canonul Învierii, cânt. 9, stih 3;
¹³ Ioan 1, 13;
¹⁴ Matei 18, 3;
¹⁵ Vasile Alecsandri, Plugurile, ciclul Pastelui, vol. Poezii alese, București, 1990, p. 194;
¹⁶ Liturghier, Ectenie la vreme de

Preoți din Episcopia Aradului, făuritori ai Marii Uniri

Prezent la primul congres al preoților Mitropoliei Ortodoxe Române din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, desfășurat la Sibiu între 19 și 21 martie 1919, Vasile Goldiș a declarat că era fericit să poată mărturisii că „neamul nostru românesc Bisericii noastre strămoșești are să-i mulțumească renașterea sa și învierea sa. Recunoșc și o spun fără înconjur. Acestora li se adaugă învățătorul Iuliu Vuia ca delegat al învățătorilor din protopopiatul Timișoarei, preotul militar locotenent Vasile Debu, reprezentant al gărzii naționale suflător românesc”. Autorul textului rezoluției unirii Transilvaniei cu România recunoștea prin această afirmație contribuția majoră a Bisericii Ortodoxe în mișcarea de emancipare națională și politică a românilor transilvăneni în cursul secolului al XIX-lea și ne ajută pe noi cei de astăzi să înțelegem participarea masivă a clerului în organizarea și desfășurarea Marii Adunări Naționale de la Alba Iulia.

În 7/20 noiembrie 1918 Consiliul Național Român Central a emis convocarea „Adunării Naționale a națiunii române din Ungaria și Transilvania la Alba Iulia cetatea istorică a neamului nostru pe ziua de 18 noiembrie/1 decembrie 1918”, în care se preciza că la adunare vor lua parte deputați de drept și delegați aleși. În fruntea deputaților de drept erau notați episcopii și protopopii în funcție ai celor două confesiuni românești, câte un trimis al fiecărei consistorii ortodox și capitul unit, și câte doi studenți de la seminariile teologice din Arad, Caransebeș, Sibiu, Blaj, Gherla și Lugoj. Așa se face că din cei 1228 de membri ai Marii Adunări Naționale au fost 578 deputați de drept și 650 deputați aleși, câte cinci în fiecare din cele 130 de circumscripții electorale ale comitatelor din Ungaria.

Episcopia Aradului a fost reprezentată de următorii clerici deputați de drept: episcopul **Ioan Ignatie Papp**; pr. **Gheorghe Ciuhandu**, delegat al consistoriului arădean, și arhimandritul **Roman Ciorgariu**, delegat al vicariatului de la Oradea. Institutul teologic-pedagogic a delegat la Alba Iulia pe pr. **Teodor Botiș** și pe diaconul **Sabin Evuțian**, care a lăsat posterității pagini memorialistice memo-

riabile despre ziua de 1 decembrie. Același institut teologic a fost reprezentat și de studenții **Emil Petrovici** și **Ștefan Miu**. Din corpul academic al institutului a participat la Marea Adunare Națională ca delegat profesorul de drept canonic **Lazăr Iacob** (1908-1921), dar nu ca reprezentant al instituției teologice, ci ca delegat al protopopiatului Oravița. Acestora li se adaugă învățătorul **Iuliu Vuia** ca delegat al învățătorilor din protopopiatul Timișoarei, preotul militar locotenent **Vasile Debu**, reprezentant al gărzii naționale românești din Arad; și preotul militar **Pavel Popa** din Nicolinița Mare, delegat suplent al gărzii naționale românești din Timișoara.

Acestora li se adaugă cei 12 protopopii ortodocși din jurisdicția eparhiei: **Traian Vățian** de Arad; **Gherasin Sârbu** de Belint; **Florian Roxin** de Buteni; **Dimitrie Barbu** de Chișineu-Criș; **Ștefan Cioroianu** de Comloșul-Bănănean; **Cornel Lazăr** de Hălmgau; **Ioan Georgia** de Ineu; **Fabrigiu Manoilă** de Lipova; **Procopie Givulescu** de Radna; **Mihai Leucăuța** de Șiria; **Ioan Oprea** de Timișoara; **Ioan Tucrea** de Vinga; și de cei 6 protopresbiteri din vicariatul Oradei, dependent între anii 1706-1918 de eparhia arădeană: **Petre Papp** de Beiuș; **Petru Sârbu** de Beliu; **Andrei Horvath** de Oradea; **Alexandru Muntean** de Peșteș; **Nicolae Roxin** de Tinca; și **Adrian Deseanu** de Vașcău.

Alături de acești delegați de drept au fost aleși ca deputați titulari și supleanți în diversele circumscripții electorale arădene și bănățene următorii preoți ortodocși fii duhovnicești ai Eparhiei Aradului:

Așadar, deputații de drept ai Eparhiei Aradului la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia au fost 25 de clerici și 4 mireni, iar delegații aleși din rândurile preoților însumează 37 de clerici, în total 62 de reprezentanți ai preoților și 4 ai laicului din jurisdicția Episcopiei Aradului.

Eparhia Aradului nu a fost reprezentată numai de delegați oficiali, ci și de alți numeroși sacerdoți care au condus grupuri întregi din comunele lor, cu steaguri tricolore, spre Alba Iulia, formând în acest fel o parte din mulțimea

Comitatul	Cercul electoral	Numele preotului	Deputat	Parohia
Arad	Ineu	Iustin Montia	titular	Șicula
Arad	Ineu	Mihail Cosma	supleant	Răpșag
Arad	Pecica	Romul Ganea	titular	Sentlac
Arad	Pecica	Ioan Popescu	titular	Pecica
Arad	Radna	Iancu Ștefanuț	titular	Mândruloș
Bichiș	Oroșnaza	Ioan Iosif Ardelean	titular	Chițigăuz
Bihor	Salonta	Dimitrie Popa	titular	Tulca
Bihor	Ceica	Alexandru Golea	titular	Hidigel
Bihor	Aleșd	Iosif Tătaru	titular	Săciadit
Bihor	Berecio Ufalânt	Teodor Păitcaș	titular	Peterel
Bihor	Biharea	Gheorghe Pop	titular	Oșorheiu
Bihor	Beiuș-Vașcău	Horea Victor	titular	Călugări
Cenad	Nădlac	Romul Nestor	supleant	Cenadul Ungureș
Timiș	Ritberg-Tornac	Avram Ciocoiu	titular	Vucova
Timiș	Ritberg-Tornac	Nicolae Popovici	supleant	Gătaia
Timiș	Ritberg-Tornac	Ioan Mitariu	supleant	Orșaita
Timiș	Becicherecul Mic	Traian Golumba	supleant	Moșnița
Timiș	Becicherecul Mic	Ioan Ilioviciu	supleant	Moșnița Veche
Timiș	Aradul Nou	Sava T. Seculin	titular	Sănicolaul Mic
Timiș	Aradul-Nou	Aurel Sebeșan	titular	Felnac
Timiș	Cocota	Nicolae Vulpe	titular	Jidani, azi Cornești
Timiș	Cocota	Vicențiu Radu	titular	Săchinez
Timiș	Ciacova	Ioan Roșiu	titular	Ghilad
Timiș	Lipova	Teodor Muntean	titular	Lipova
Timiș	Moravița	Avram Corcea	titular	Carștei
Timiș	Moravița	Ioan Andreescu	titular	Voivodinți
Timiș	Recaș	Constantin Mihăiu	supleant	Ohaba-Forgaci
Torontal	Ozora-Uzdin	Ioanichie Năsoș	supleant	Patruvaselo
Torontal	Ozora-Uzdin	Ștefan Popa	supleant	Selcuș
Torontal	Lovrin	Grigorie Vermeșan	titular	Pesac
Torontal	Lovrin	Virgil Negru	supleant	Igrăș
Torontal	Pardani	Nicolae Brănuțiu	supleant	Giulvăz
Torontal	Pardani	Ștefan Vulpe	supleant	Giulvăz
Torontal	Sănicolaul Mare	Petru Fleșeriu	supleant	Sănicolaul Mare
Torontal	Sănicolaul Mare	Ștefan Oprean	titular	Vilcăni
Torontal	Sănicolaul Mare	Siloiu Bichigean	supleant	Nerău
Torontal	Sănicolaul Mare	Ștefan Oprean	supleant	Cenadul mare

celor peste o sută de mii de români, care s-au strâns pe Câmpul lui Horea în duminica memorabilă de la 1 decembrie 1918. Conducătorii delegațiilor localităților din raza canonică a

Episcopiei Aradului au fost: Lazăr Babeu din Becicherecul Mic; Vasile Debău din Lipova; Vasile Deheleanu din Ususău; Nicolae Micluța din Cerneatez; Gheorghe Popovici din Mărul;

Aurel Raica din Utvin; Pavel Tismănariu din Hodoni; Ioan Terovan din Ohaba Bistra; David Voniga din Giroc; Vasile Chirilă din Tilecuș; Nicolae Ma-lița din Săbolciu.

Toți acești sacerdoți români din jurisdicția de altădată a Episcopiei Aradului și-au luat în serios rolul de păstori suflători și apostoli ai românismului, îndeplinind cu responsabilitate și demnitate vocația pe care Andrei Mureșanu o înscrisese atât de frumos și de sugestiv în ultima strofă a poemului său pașoptist „Deșteaptă-te române”, scriind: „Preoți cu crucea-n frunte, căci oastea e creștină, dezvăia-i libertate și scopul ei preasfânt”.

CS III Dr. Mircea-Gheorghe Abrudan
Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române

Bibliografie
Marea Unire de la 1 Decembrie 1918, București, 1943.

Marius Eppel, *La frontiera ortodoxiei românești. Vicariatul de la Oradea (1848-1918)*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2012.

Lizica Mihaș, *Comeliu Pădurean, Aradul și Marea Unire. Repere iconografice*, Ed. Academiei Române, București, 2018.

Ioan Munteanu, Dumitru Tomoni, Vasile M. Zaberca, *Banatul și Marea Unire. Bănățeni la Alba Iulia*, Ed. Partoș, Timișoara, 2018.

Gelu Neamțu, Mircea Vaida-Voevod, *1 decembrie 1918 mărurii ale participanților. Ioachim Crăciun: documente la un sfert de veac de la Marea Unire, Vol. I-II*, Ed. Academiei Române, 2005-2008.

Sebastian Stanca, *Contribuția preoților români din Ardeal la războiul pentru întregirea neamului (1916-1919)*, ediție, studiu introductiv, note și indici de Mihai-Octavian Groza și Mircea-Gheorghe Abrudan, Editura Argonaut/Editura Episcopiei Devei și Hunedoarei, Cluj-Napoca/Deva, 2015.

Pavel Vesa, *Episcopia Aradului. Istorie. Cultură. Mentalități (1706-1918)*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2006.

¹ Localitate aflată astăzi în Ungaria.

Să apărăm și să cultivăm libertatea și unitatea națională ca manifestări ale demnității poporului român*

Urmare din pagina 1

Ca act de comemorare a făuritorilor Marii Uniri de la 1918, în acest an Centenar, în ziua de 25 noiembrie, împreună cu Sanctitatea Sa Bartolomeu, Arhiepiscopul Constantinopolului și Patriarh Ecumenic, cu ierarhii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, am sfințit în București Catedrala Mântuirii Neamului sau Cate-

drala Națională, simbol al spiritualității și unității românești, care unește iubirea față de Dumnezeu a unui popor creștin, jertfelnic și darnic, cu recunoștința pe care o datorăm permanent Eroilor Neamului.

Toți suntem chemați să păstrăm și să cultivăm darul libertății și unității naționale ca fiind un simbol al demnității poporului român, obținut cu

multe jertfe de vieți omenesti și multe eforturi spirituale și materiale!

Pentru toate binefacerile Marii Uniri, aducem astăzi mulțumire Preasfințitei Treimi, ocrotitoarea Catedralei Reîntregirii din Alba Iulia, și pomemim cu recunoștință pe toți eroii români care s-au jertfit pentru libertatea, unitatea și demnitatea poporului român.

Astăzi, toți cetățenii României

avem datoria să păstrăm și să cultivăm, nu numai darul libertății, ci și darul unității naționale, ca fiind un simbol al demnității poporului român, în dialog și cooperare cu toate popoarele lumii.

La mulți și binecuvântați ani, România!

[1] Pr. Prof. Dr. Mircea Păcurariu, Membru corespondent al Academiei Române, Istoria Bisericii Ortodoxe

Române, ediția a-III-a revăzută, editura BASILICA, București, 2013, p. 471-473.

* Cuvântul Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, rostit în Catedrala Reîntregirii din Alba Iulia, cu prilejul comemorării făuritorilor Marii Uniri din 1918, sâmbătă, 1 Decembrie 2018, Ziua Națională a României

Cinstirea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei al Aradului

La fiecare doi decembrie a anului, clerul și credincioșii eparhiei Aradului cinstesc cu prețuire, recunoștință și bucurie pe arhiepiscopul lor, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, de la a cărui întronizare se împlinesc anul acesta 34 de ani, cu o săptămână înaintea sfințirii picturii Catedralei Arhiepiscopale „Sfânta Treime”.

Calendarul Bisericii noastre însemnează în această zi pomemirea profetului Avacum, din a cărui carte citim: „Voi sta de straajă și mă voi așeza în turul cel de veghe ca să priveghez și să văd ce-mi va grai mie (Domnul)” (Avacum 2,1).

Prilejul binecuvântat pe care îl trăim acum ne îndreaptă gândul pe firul istoriei, departe, spre izvoare, pentru că purtarea luminii, a învățurii și a toaigului arhieresc de către ierarhul arădean au fost spre deșteptarea, învățarea și călăuzirea păstorilor.

Înaltpreasfințitul Părinte Timotei seamănă și astăzi învățătura din

cea a Bisericii, oferind exemple de răbdare, smerenie, cercetare cu amănuntul, atenție și grijă în slujire pentru cler și credincioși.

Chiriarhul arădean urmează cu vrednicie și cinste sporite vladicilor de pe istoricul scaun eparhial arădean. La împlinirea unui secol de la făurirea României Mari, Înaltpreasfinția Sa ar dori să spună tuturor oră: „Dumnezeu m-a trimis să vă fiu păstor, părinte sufletesc, rugător către Dumnezeu pentru buna sănătate și mântuirea dumneavoastră; și dimpreună cu dumneavoastră să pățimesc la toate câte va aduce ceasul și vremea, pentru care am datoria să priveghez cu osârdie și fără de lene, ziua și noaptea și tot ceasul pentru folosul și mântuirea tuturor de obște, înfricându-vă și îndreptându-vă cu frica lui Dumnezeu pe calea cea dreaptă” (Sfântul Antim Ivireanul, Opere, București, p. 7). Precum un străjer în turul de pază, ascultând cuvântul lui Dumnezeu

pentru fiecare și îndrumând, sfătuind, alinând, îmbărbătând pe toți cei ce vin înainte-i.

În asentiment cu poetul, astăzi ne-ar zice:

„Ascultă, copile, ce-mi spune viața: De-apururi în umbră să torci al tău gând Când simți în pleoapă o lacrim-arzând Ia seama la vreme și acoperi-ți fața Să nu fie ochi să te vadă plângând. Alături cu alții te-nșirue-n horă Și lumii plătește-i cu ce-i ești dator Fă-i patime tale din zămbet zăvor Tăcerea să-ți fie statornică soră, Să nu știe nimeni ce rane te dor. Iar noaptea când cade și ceața se lasă, Tu trage-ți oblonul să n-ai dătorii Și-atunci sub tavanul ascunsei chilii Despătură-ți taina ce-n suflet te-apasă, Stropind-o cu lacrimi de ceasuri târzii.”

La ceas aniversar rugăm pe Hristos, Marele Arhieru, să vă dăruiască sănătate liniște și bună sporire în arhiepiscopirea obștii încredințate, spre slava sfintei Biserici și propășirea neamului românesc.

Pr. Mircea Bupte

Sfințirea picturii Catedralei Arhiepiscopale din Arad în Anul Centenar

Duminică, 9 decembrie 2018, Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, alături de un sobor de ierarhi ai Bisericii noastre, a sfințit pictura Catedralei Arhiepiscopale „Sfânta Treime” din Arad. Împreună cu Mitropolitul Banatului au slujit: IPS Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, PS Părinte Lucian, Episcopul Caransebeșului, PS Părinte Sofronie, Episcopul Oradiei, PS Părinte Gurie, Episcopul Devei și Hunedoarei, PS Părinte Siluan, Episcopul Ortodox Român al Ungariei și locțiitor de Episcop al Daciei Felix, PS Părinte Paisie, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, PS Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului. La sfânta slujbă a asistat și PS Părinte Daniil Stoescu. Evenimentul a început cu săvârșirea Sfintei Liturghii în Catedrala Arhiepiscopală arădeană, de către numerosul sobor de ierarhi, preoți și diaconi, sub protia Mitropolitului Ioan al Banatului, în prezența oficialităților centrale și locale, a conducerei celor două universități arădene, a primarilor din localitățile însemnate ale județului, a sutelor de credincioși veniți din cuprinsul eparhiei și a celor învecinate.

Cuvântul de învățătură a fost rostit de către Preasfințitul Părinte Daniil, care a explicat pericopa evanghelică a duminicii, despre tămăduirea femeii gârbove (Luca 13, 10-17). Preasfinția Sa a făcut amintire în cuvântul său și de cele două sfinte pomenite astăzi, Sfânta Ana, mama Sfintei Fecioare Maria și Sfânta Prociță Ana, mama Procrului Samuel. Fiind în Anul Centenar, Preasfințitul Părinte Daniil a făcut o comparație între ridicarea femeii gârbove, prin minunea săvârșită de Mântuitorul Hristos și „ridicarea” Transilvaniei prin Marea Unire de la 1918.

La finalul Sfintei Liturghii, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan, împreună cu soborul de ierarhi, preoți și diaconi a săvârșit slujba de sfințire a picturii catedralei.

Imediat după sfințire, Mitropolitul Banatului a dat citire Mesajului Preafericitului Părinte Patriarh Daniel cu prilejul sfințirii picturii Catedralei Arhiepiscopale „Sfânta Treime” din Arad, intitulat: „Catedrala Sfânta Treime din Arad – o bucurie pentru Centenarul Marii Uniri din 1918”.

După citirea mesajului, Părintele Mitropolit a rostit un cuvânt de învățătură legat atât de pericopa evanghelică a Duminicii a 27-a după Rusalii, cât și de rolul pe care l-a avut Aradul, prin personalitățile marcante ale vremii, în înfăptuirea Marii Uniri de la 1918.

Cuvinte de felicitare pentru cele realizate de către Înaltpreasfințitul Părinte Timotei la Arad, dimpreună cu clericii și credincioșii arădeni, au adresat: Preasfințitul Părinte Lucian, Episcopul Caransebeșului și Preasfințitul Părinte Sofronie, Episcopul Oradiei, fii duhovnicești ai Eparhiei Aradului.

Chiriarhul arădean, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, a arătat în cuvântul rostit că aceasta este o împlinire a dorinței vrednicilor ierarhi care au păstorit Eparhia Aradului, a intelectualilor arădeni, corifeii ai Marii Uniri de la 1918 și nu numai, care au militat activ pentru realizarea dezeridatului ortodoxilor din aceste părți ale Aradului de-a avea o catedrală eparhială. După aceasta, Înaltpreasfinția Sa a adus cuvânt de aleasă mulțumire Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan, tuturor ierarhilor, oficialităților centrale și locale, soborului de preoți și diaconi, slujitorilor catedralei, cititorilor și binefăcătorilor care au sprijinit substanțial această măreață lucrare, precum și miilor de credincioși participanți la această zi de sărbătoare a eparhiei.

Răspunsurile liturgice au fost asigurate de Corul Catedralei, condus de Diac. Laviniu Morariu și Grupul „Trifon Lugojan”, condus de tânărul Marinel Roz.

Cu prilejul acestui eveniment, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a

oferit tuturor ierarhilor prezenți Distincția eparhială „Sfântul Ier. Sava Brancovici” (engolpion și cruce), Părintelui Simion Mladin, ecleziarhul catedralei, crucea pectorală a aceleiași distincții, și la fel, crucea pentru mireni celor care au avut o contribuție deosebită în ducerea la bun sfârșit a lucrărilor desfășurate la Catedrala Arhiepiscopală.

La Sfânta Liturghie au participat și zeci de studenți și elevi de la școlile teologice arădene, însoțiți de către Părintele Prof. Dr. Cristinel Iojă, Decanul Facultății de Teologie Ortodoxă „Iliarion V. Felea” și Pr. Prof. Pompiliu Gavra, Directorul Seminarului Teologic Ortodox din Arad.

În seara zilei, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a participat la Slujba Vecerniei și la Concertul de colinde susținut de corul Catedralei, condus de către Diac. Laviniu Morariu, în Catedrala Arhiepiscopală. Prezentarea concertului a fost făcută de către Părintele Dr. Mircea Cricovean.

La final, Chiriarhul i-a felicitat pe membrii corului pentru concertul susținut.

Scurt istoric al catedralei

Sfințirea locului pentru noua catedrală a avut loc în ziua de 24 noiembrie 1991, în Duminica a 30-a după Rusalii, după slujirea Sfintei Liturghii. Lucrările propriu-zise de construcție a catedralei au început în anul 1994. În 1995 s-a turnat nivelul general, după care au urmat închiderile perimetrului, acoperirea cu tablă de cupru peste un schelet metalic. În 2003 s-au adus cinci clopote de la renumita fabrică din Innsbruck, Austria. În 2007 s-a terminat placarea exterioră din calcar de Podeni, iar scările și soclul au fost făcute din granit. În ajunul Crăciunului din 2007 s-a săvârșit prima

Liturghie. Policandrelor din biserică sunt din bronz slefuit, aduse de la Tesalonica, iar mobilierul este realizat la noi în țară, de către arhitect Sorin Martin.

Pictura interioară a catedralei și a sălii solemnității a fost realizată de către Prof. Dr. Cătălin Băluț, în perioada 2010-2018.

La demisolul catedralei se află și paraclisul Sfântului Ierarh Nicolae, pictat de către pictorul Dumitru Macovei, iar mozaicurile interioare și exterioare au fost executate de către Prof. Virgil Moraru.

Lucrările au fost susținute financiar de către autoritățile locale și centrale, societățile comerciale din municipiu și județ, monahii și monahiile sfintelor mănăstiri, preoții și credincioșii arădeni, precum și donator din țară și de peste hotare.

Tămosirea Catedralei Arhiepiscopale „Sfânta Treime” din Arad a fost făcută de către Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul României, înconjurat de un numeros sobor de ierarhi, preoți și diaconi, la 6 decembrie 2008.

În acel an, 2008, era prima catedrală episcopală construită după Revoluția din 1989, din țara noastră și astăzi, în anul Centenarului Marii Uniri de la 1918, este cea mai mare realizare, în plan bisericesc, a arhidenilor din ultimul secol. De altfel, după cum cunoaștem din istoria Eparhiei Aradului, catedrala a fost construită de către cel de-al 24-lea ierarh, în 24 de ani.

De menționat aici este faptul că la nivel național, în Anul Centenar, între realizările de seamă, în special în domeniul ecleziastic, alături de tămosirea Catedralei Mântuirii Neamului din Capitala țării se adaugă și încheierea lucrărilor și sfințirea picturii Catedralei Arhiepiscopale „Sfânta Treime” din Arad.

Protos. Dr. Iustin Popovici
Continuare în pagina 4

Sfințirea picturii Catedralei Arhiepiscopale din Arad în Anul Centenar

Urmare din pagina 3
Mesajul Preafericitului Părinte Patriarh Daniel cu prilejul sfințirii picturii Catedralei Arhiepiscopale din Arad

Mesajul Preafericitului Sale este intitulat „Catedrala Sânta Treime din Arad – o bucurie pentru Centenarul Marii Uniri din 1918”.

Sfințirea picturii Catedralei Arhiepiscopale „Sfânta Treime” din Arad, în acest An Centenar 2018, când celebrăm Marea Unire a tuturor românilor într-un stat unitar, este în același timp un act de cult și un moment de cultivare a recunoștinței pentru fauritorii Marii Uniri. Este totodată un moment istoric, plin de semnificație duhovnicească, menit să evidențieze alte momente istorice, cultivând astfel comuniunea între generații.

Este semnificativ și faptul că în anul acesta municipiul Arad sărbătorește 990 de ani de la prima atestare documentară a regiunii (1028-2018), precum și 940 de ani de atestare documentară a cetății (1078-2018). Vechimea dreptei credințe în aceste ținuturi românești are însă începuturi mult mai vechi, din vremea sfinților daco-romani sau străromâni (secolul 4).

Între figurile proeminente ale neamului românesc, care au pregătit și înfăptuit Marea Unire de la 1918, personalitățile arădene, precum Vasile Goldiș, Ștefan Cicio-Pop, Ioan Suciș sau episcopul ortodox al Aradului, Ioan Ignatie Papp, ocupă un loc de cinste, fiind socotiți corifeii ai Marii Uniri.

Aradul, ca cetate a Marii Uniri, a format un adevărat nucleu de intelectu-

ali români, care au înțeles că libertatea românilor din Transilvania se poate realiza doar prin unirea lor cu Regatul României.

Uniți în jurul unor personalități de seamă, precum Vasile Goldiș, care a fost secretar eparhial al Episcopiei Aradului, patriot vizionar și om de înaltă cultură, considerat de Octavian Goga „Părinte al Patriei”, arădenii au desfășurat o perseverentă activitate națională, cu inițiative de mare însemnătate pentru realizarea dorinței de unitate națională românească.

Din rândul marilor ierarhi ortodocși români din Arad se distinge Episcopul Ioan Ignatie Papp (1903-1925), numit și episcopul Marii Uniri, care, în cea de-a doua perioadă avea și calitatea de Locțiitor de Mitropolit al Transilvaniei (octombrie 1918-mai 1920).

El a rămas în istoria Episcopiei Aradului atât pentru activitatea desfășurată în apărarea școlilor profesionale românești, de o valoare excepțională pentru promovarea conștiinței naționale în Transilvania, cât și pentru atitudinea sa fermă împotriva politicii de oprire a românilor și de maghiarizare forțată a lor.

După intrarea României în Primul Război Mondial, în anul 1916, Episcopul Ioan Ignatie Papp al Aradului a intervenit în repetate rânduri pe lângă autoritățile de la Budapesta și Viena pentru eliberarea din închisori a preoților și învățătorilor români, întemnițați fără anchetă în închisorile de la Cluj, Aiud, Sibiu, Brașov, Timișoara, Făgăraș, Oradea, Seghedin, în condiții inumane și un tratament discriminatoriu.

Episcopul Ioan Ignatie Papp al Aradului și Episcopul Miron Cristea al Caransebeșului au fost primii ierarhi din Transilvania care, în 8 noiembrie 1918, la Arad, au semnat adeziunea de recunoaștere a Consiliului Național Central Român, autoritate având funcția de reprezentant și conducător politic al națiunii române din Ungaria și Transilvania, urmând să pregătească Marea Adunare Națională de la Alba Iulia și proclamarea Unirii Transilvaniei cu România.

Astfel, în calitate de Locțiitor de Mitropolit al Transilvaniei, Episcopul Ioan Ignatie Papp al Aradului a organizat la Arad, în zilele de 8-10 noiembrie 1918, două Sinoade mitropolitane, care au votat pentru dobândirea autonomiei bisericești, autodeterminare românească în Transilvania, precum și unirea cu România.

La 20 noiembrie 1918, Consiliul Național Român Central a anunțat convocarea Marii Adunări Naționale la Alba Iulia, la 1 decembrie 1918.

Episcopul Ioan Ignatie Papp al Aradului a fost desemnat copreședinte al Marii Adunări Naționale de la Alba Iulia, împreună cu Gheorghe Pop de Băsești și episcopul greco-catolic de Oradea, Demeter Radu.

În dimineața zilei de duminică, 1 decembrie 1918, în fața altarului bisericii ortodoxe din Alba Iulia, înainte de începutul Marii Adunări Naționale, Sfânta Liturghie a fost săvârșită de Episcopul Aradului, Ioan Ignatie Papp. El a modificat obișnuita încheiere a Sfintei Liturghii, adăugând la cuvintele: „Cel ce a înviat din morți”, cuvintele: „și a înviat astăzi și neamul nostru românesc, Hristos adevăratul nostru Dumnezeu...”, subliniind astfel că Marea Unire era o înviere, o biruință și o bucurie sfântă a popoului român.

Ierarhii Episcopiei Aradului, împreună cu clerul și credincioșii mireni din această parte a țării noastre au luptat neîncetat pentru apărarea credinței ortodoxe și păstrarea identității naționale prin cult, cultură, educație și slujire socială.

În urmă cu 10 ani, în anul 2008, împreună cu un sobor numeros de ierarhi, preoți și diaconi, am sfințit altarul noii Catedrale „Sfânta Treime” din Arad, aceasta fiind prima Catedrală episcopală ortodoxă din România, construită după anul 1899.

Evenimentul de astăzi, al sfințirii veșmântului pictural al Catedralei Arhiepiscopale din Arad, ne ajută să înțelegem că icoana ortodoxă este chemare la rugăciune și sfințenie, la comuniune cu Dumnezeu și cu oamenii. Redescoperirea semnificației profunde a iconografiei și spiritualității ortodoxe contribuie la reînnoirea efortului misionar de comunicare a Evangheliei iubirii lui Hristos pentru lume și a comuniunii vii cu El și cu toți sfinții, deoarece rostul vieții noastre trecătoare pe pământ este pregătirea pentru viața veșnică din Împărăția cerurilor, în lumina, pacea și iubirea Preasfintei Treimi.

Cu prilejul acestor evenimente sfinte și solemne de la Arad, felicităm pe Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, pe Preasfințitul Părinte Episcop-vicar Emilian Crișanul, autoritățile de stat centrale și locale, pe toți clericii și credincioșii arădeni, precum și pe toți cei prezenți la această sărbătoare.

Ne rugăm Preasfintei Treimi să ocrotească această nouă Catedrală și să dăruiască pace și bucurie, sănătate și mântuire tuturor cetățitorilor, slujitorilor, închinătorilor și binefăcătorilor ei.

Cu aleasă prețuire și părințești binecuvântări,
† DANIEL
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Profesorul. dr. Aurel Ardelean a trecut la viața cea veșnică

Sâmbătă, 29 decembrie 2018, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, înconjurat de un numeros sobor de preoți și diaconi, a săvârșit slujba de înmormântare pentru domnul prof. univ. dr. Aurel Ardelean, fost rector și președinte al Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad. Slujba de înmormântare a fost oficiată în Campusul Universitar din Cartierul Confecției, în prezența membrilor familiei, a oficialităților locale și centrale, a cadrelor didactice și studenților UVVJ din Arad și a sute de participanți care l-au cunoscut și prețuit și au venit să-și ia un ultim rămas bun.

Chiriarhul nostru, după ce a evocat prin cuvinte alese personalitatea celui decedat, a dat citire Mesajului de condoleanțe trimis de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, intitulat: „Un cititor de Universitate și un patriot creștin ortodox – Profesorul Univ. Dr. Aurel Ardelean (1939-2018)”.

După slujba de înmormântare, cortejul funerar s-a deplasat la Cimitirul Pomenirea din Arad, unde, într-o criptă a familiei a fost depus sicriul cu rămășițele pământești ale profesorului Aurel Ardelean. Soldații Batalionului Arad au tras mai multe salve în onoarea decedatului. Ierarhii arădeni s-au rugat la căpătâiul celui trecut la viața cea veșnică și-n serile de priveghere.

Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, înconjurat de un sobor de preoți, a săvârșit și seara slujba de priveghere în Sala Ferdinand din Palatul Administrativ Arad, unde a fost depus sicriul cu trupul neînsuflețit al profesorului Aurel Ardelean. În cuvântul de învătătură, Chiriarhul arădean a arătat legătura pe care profesorul Aurel Ardelean a avut-o cu Biserica, fiind membru în cele mai înalte foruri atât în cadrul Eparhiei cât și al Patriarhiei Române, bun credincios al Bisericii, distins om de cultură și un mare patriot. De asemenea, Înaltpreasfinția Sa a subliniat și întreaga implicare a celui

decedat în organizarea tuturor evenimentelor dedicate Centenarului Marii Uniri și fauritorilor de seamă ai Aradului.

Apoi, în cea de-a doua seară, vineri, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, înconjurat de un sobor de preoți, a săvârșit slujba de priveghere și a rostit un cuvânt de mângâiere pentru cei rămași, în Salonul Oficial din cadrul Campusului Universitar din Confecției.

În memoria sa a fost deschisă o Carte de condoleanțe în care au așternut câteva gânduri legate de personalitatea profesorului Aurel Ardelean și Ierarhii arădeni.

Protos. Iustin Popovici

Mesajul de condoleanțe al Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la slujba de înmormântare a Domnului prof. univ. dr. Aurel Ardelean, Președinte fondator al Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad: Un cititor de Universitate și un patriot creștin ortodox – Profesorul Univ. Dr. Aurel Ardelean (1939-2018)

Am primit cu adâncă tristețe vestea trecerii din această viață, în ziua de 26 decembrie 2018, a Domnului Prof. Univ. Dr. Aurel Ardelean, Președinte fondator al Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad.

Deși a desfășurat o activitate academică remarcabilă, totuși, Domnul Profesor Aurel Ardelean nu a fost nepăsător nici față de problemele cetății, fiind consilier municipal și județean în Arad, iar apoi, între anii 2004-2008, senator în Parlamentul României.

Fire dinamică și întreprinzătoare, trăitor și mărturisitor al credinței ortodoxe, a

cultivat mereu bune relații cu Biserica și a sprijinit activitățile acesteia. Astfel, a fost ales să reprezinte pe credincioșii arădeni în Consiliul și Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei Aradului, precum și în Adunarea Națională Bisericească.

Personal, ne aducem aminte când, în ziua de 4 decembrie 2008, Domnul Profesor Aurel Ardelean, în calitate de rector, ne-a oferit cu multă bucurie titlul academic „Doctor Honoris Causa” al Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad.

Cu Domnia Sa ne-am întâlnit mai multe ori la București, cu prilejul unor evenimente organizate de Academia Română, iar la data de 29 noiembrie 2013, când ne-a vizitat la Reședința Patriarhală, i-am acordat Domnului Profesor Aurel Ardelean Diploma omagială „Sfinții Împărați Constantin și Elena” cu medalie. La rândul său, ne-a oferit medalia 95 de ani de la Marea Unire, emisă de Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad.

Domnul Profesor Aurel Ardelean și-a pus în slujba Bisericii și a comunității cunoștințele intelectuale și experiența personală, înțelepciunea și echilibrul, dămi-

nia și jertfelnicia, susținând mereu programele misionare, culturale, social-filantropice și edilitate ale Bisericii.

În aceste momente de durere pentru familie și pentru toți cei care l-au cunoscut și prețuit, adresăm tuturor cuvânt părintesc de mângâiere sufletească și îi încredințăm de întreaga noastră compasiune.

Ne rugăm Preamilstivului Dumnezeu să odihnească sufletul robului Său Aurel în Împărăția Sa împreună cu dreptii întru nădejdea învierii de obște!

Veșnica lui pomenire din neam în neam!

Cu părințești binecuvântări și condoleanțe pentru familia îndoliată și pentru toți cei îndurerați,

† Daniel
Patriarhul
Bisericii Ortodoxe Române

Mesajul de condoleanțe al Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului

Am aflat cu îndurerare de trecerea din această viață, la vârsta de 79 de ani, a Profesorului Universitar Dr. Aurel Ardelean, Președinte fondator al Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad.

Personalitate distinctă a colectivității academice arădene Profesorul Aurel Ardelean a fost și va rămâne, deopotrivă, un om al Bisericii, un om profund credincios, a cărui credință nu era una formală, ci una existențială și practică.

Activitatea excepțională desfășurată pe multiple planuri l-a făcut vrednic de a reprezenta credincioșii eparhiei Aradului în cele mai importante structuri ale vieții bisericești, în calitate de membru în mai multe legislaturi, în Consiliul și Adunarea eparhială, în Adunarea Națională Bisericească.

Fire activă și întreprinzătoare, dăruit de Dumnezeu cu alese virtuți, Profe-

sorul Aurel Ardelean a dus o viață mărturisitoare a valorilor ortodoxe, menținând în permanență o legătură strânsă între Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” al cărui Președinte fondator a fost și Centrul eparhial, protopopiatele și parohiile Episcopiei Aradului.

A așezat în mod neprecupețit la altarul Bisericii strămoșești experiența personală, înțelepciunea și chibzuința, dărnicia și spiritul jertfelnic, înscriind și numele la temelia celor mai reprezentative ctitoriri ale vremii sale.

Pentru ceea ce a realizat și pentru întreaga activitate Centrul eparhial l-a exprimat aleasă recunoștință, iar numele său va rămâne în istoria Aradului și în conștiința colectivă.

Ne vor lipsi cuvântările sale înflăcărâte de la monumentul lui Vasile Goldiș, de la evenimentele omagiale și conferințele științifice, despre unitatea noastră de credință și de neam, despre propășirea prin noi înșine, despre educație și cultură.

În numele ierarhilor, clerului și credincioșilor eparhiei, transmitem familiei îndurerate și întregii comunități academice a universității „Vasile Goldiș” din Arad, cele mai sincere sentimente de compasiune.

Luând aminte la cuvintele Sfântului Apostol Pavel: „de credem că Iisus a murit și a înviat, tot așa credem că Dumnezeu pe cei adormiți în Iisus îi va aduce împreună cu El...” (II Tesaloniceni 4,14), ne rugăm Măntuitorului Hristos, Cel născut în peștera Betleemului, să așeze sufletul Profesorului Dr. Aurel Ardelean împreună cu dreptii în împărăția lui Dumnezeu, în lumina, iubirea și pacea Preasfintei Treimi.

Veșnica lui pomenire din neam în neam!

Cu părințești condoleanțe,
† Timotei
Arhiepiscopul Aradului

Actualitate eparhială – Decembrie 2018

SLUJIRI CHIRIARHALE

Slujire Arhierescă la Catedrala Arhiepiscopală
În Duminica a 31-a după Rusalii, 2 decembrie 2018, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a săvârșit Sfânta Liturghie în Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime” din Arad, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi și în prezența a numeroși credincioși. Din sobor au făcut parte Pr. Simion Mladin, ecleziarhul catedralei, Pr. Gheorghe Gogan, Arhid. Tiberiu Ardelean, inspector eparhial, Arhid. Claudiu Condurache și Arhid. Alexandru Tiulea.

În cuvântul de învățătură, Înaltpreasfințitul Sa a vorbit despre „**Calca mântuirii**” (cf. citirilor scripturistice ale duminicii: I Tim. 1; Lc. 18) pe care, pe urmele Mântuitorului trebuie să înaintez fiecare creștin. Pentru aceasta trebuie să dobândească vederea sufletească necesară, așa cum Sf. Ap. Pavel își recunoaște neputința, ca și trebuința milei lui Dumnezeu prin discepmântămăntul a ceea ce are de împlinit ca misiune și după cum orbul din Evanghelia zilei aștepta mila trecătorilor la marginea drumului, bucurându-se de vindecarea dorită prin dragostea de oameni a Fiului lui Dumnezeu. Având vederea limpede a stării personale și obștești, creștinul își poate rândui bine viața proprie în comuniunea sfântă cu semenii și cu Dumnezeu. Biserica și patria au sărbătorii zilele naționale în legătura Centenarului Marii Uniri ca și a Anului omagial al unității de credință și de neam, având ațintite privirea spre un viitor binecuvântat de Dumnezeu, a amintit Înaltpreasfințitul Sa.

La finalul Sfintei Liturghii, soborul de preoți și diaconi a săvârșit un Tedeum de mulțumire și un Polihroniu cu prilejul împlinirii a 34 de ani de la înscăunarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei ca și Întăistător al Eparhiei Aradului.

Părintele Gheorghe Gogan a evocat prin cuvinte alese personalitatea și activitatea Chiriarhului arădean, făcând și un rezumat al importanțelor evenimente sărbătorite de Patriarhie și Eparhia Aradului în acest an. La final, părintele i-a îndemnat pe credincioși să participe în număr cât mai mare la sfîntirea picturii Catedralei Arhiepiscopale, duminica viitoare, 9 decembrie 2018.

Părintele Simion Mladin, în numele slujitorilor de la Catedrala Arhiepiscopală și a credincioșilor prezenți la sfânta slujbă, i-a înmănat Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, un frumos buchet de flori.

La Sfânta Liturghie au participat numeroși credincioși, foarte mulți dintre aceștia împărțându-se cu Sfintele Taine. Răspunsurile liturgice au fost oferite de corul catedralei, condus de Diac. Lavinii Morariu.

Sfântul Ierarh Nicolae, hramul paraclisului Catedralei Arhiepiscopale

În ziua de pomenire a Sfântului Ierarh Nicolae, arhiepiscopul Mirelor Lichiei, făcătorul de minuni, 6 decembrie 2018, Chiriarhul arădean, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, a săvârșit Sfânta Liturghie în Catedrala Arhiepiscopală din Arad, înconjurat de soborul de preoți și diaconi.

În cuvântul de învățătură, Înaltpreasfințitul Sa a vorbit despre „**Cinstirea Sfântului Nicolae**” (explicând și citirile scripturistice ale sărbătorii: Evr. 13, Lc. 6), prezentând vremea sa și locul activității sale, consacrată apărării dreptei credințe și săvârșirii faptelor bune prin care creștinii sunt îndemnați

să țină și tradiția darurilor pentru cei mai mici, premergătoare celor de Crăciun. Local, timpul prezent cinstim și pe ocrotitorul catedralei arădene, fiind hramul paraclisului și pregătirea sfîntirii picturii bisericii, a mai amintit Înaltpreasfințitul Părinte Timotei.

Copilașii prezenți, s-au împărțit cu Trupul și Sângele lui Hristos și au primit cadouri de la Moș Nicolae. La ceasul Vecerniei, în biserică ocrotită de Sfântul Ierarh Nicolae al Mirelor Lichiei, a fost săvârșită slujba Acatistului Sfântului Nicolae, încheindu-se astfel ziua de prăznuire.

Sute de credincioși au participat la Sfânta slujbă oficiată cu prilejul hramului paraclisului de la demisolul lăcașului de cult, destinat în mod special activităților liturgice și pastoral-misionare cu tinerii și copiii.

Sfântul Ierarh Nicolae, Arhiepiscopul Mirelor Lichiei, este cel de-al doilea hram al Catedralei Arhiepiscopale din Arad – hramul paraclisului de la demisolul Catedralei. Hramul a fost dat de către Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, cu ocazia tmănosirii Catedralei, la 6 decembrie 2008.

Slujire Arhierescă și sfîntirea noilor clopote la Mănăstirea Arad-Gai

În Duminica a 28-a după Rusalii, 16 decembrie 2018, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a săvârșit Sfânta Liturghie Arhierescă în biserică nouă a Mănăstirii Arad-Gai.

Cuvântul de învățătură rostit de Chiriarh a fost pus sub titlul „**Chemare sfântă**” (cf. Col. 3; Lc. 14) – aceea a Cinei Marii, în comuniunea Bisericii cu Domnul, a jertfei Sale pentru lume, spre înălțare întru slavă. Chemarea continuă a Bisericii și care nu se poate refuza este cea de împărțire cu darurile și tainele ei sfînte spre mântuire. Un simbol al acestei chemări prin care se ascultă însuși glasul Domnului este și clopotul bisericii, amintind mereu datoria creștinului de a împlini voia dumnezeiască pe pământ precum este ascultat și în cer. Sunetele clopotelor străbat văzduhul ajungând în colțurile îndepărtate ale spațiului, într-un timp ce sfîntește pe cei ce aud sau ascultă, dând umare în felul propriu fiecăruia spre răspărire cerească. Cele de toacă poartă aceiași semnificație dar la o scară mai redusă. Peste tot vestea cea bună, Evanghelia, cuvintele mântuirii sunt preluate în prag de sărbătoare de osărdătorii colindători.

Sfânta mănăstire și-a îmbogățit astfel patrimoniul material și spiritual cu numărul simbolic al celor cinci clopote, adăuse la cele ce au răsunat de demult. Multiplele funcțiuni ale clopotelor reprezintă o armonie încadrată în cea mare a Bisericii. Dumnezeu să răspălească donatorii și pe toți cei chemați să fie ecoul unui imn spre slava cerului și folosul pământului, a adăugat Înaltpreasfințitul Sa.

După Sfânta Liturghie, Întăistătorul nostru a oficiat slujba de sfîntire a noilor clopote. Acestea urmează a fi instalate în clopotnița de la intrarea în incinta mănăstirii.

Clopotele au fost realizate în fabrica Grassmayr din Innsbruck, Austria și au fost procurate prin purtarea de grijă a maicii stărețe Ecaterina Joldeș dimpreună cu obștea, cu sprijinul unor buni credincioși.

Duminica dinaintea Nașterii Domnului la Catedrala Arhiepiscopală

În Duminica dinaintea Nașterii Domnului (a Sfinților Părinți după trup ai Domnului), Înaltpreasfințitul Părinte

Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a participat la Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie săvârșită în Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime” de un sobor de preoți și diaconi. La momentul rânduit, Chiriarhul a rostit un cuvânt de învățătură pus sub titlul „**Cântare profetică**” (pe baza citirilor scripturistice ale duminicii: Evr. 11; Matei 1), în care a făcut referire la textul scripturistic de la Isaia 7, 14 și în contextul citirilor Duminicii dinaintea Nașterii Domnului sau a Sf. Părinți după trup ai Domnului, propriu-zis Genealogia Măntuitorului, atât după Sf. Ev. Matei cât și după Sf. Ev. Luca (cap. 3), precizând numărul generațiilor ca indicație pentru datarea creștinului de a dovedi virtuțile caracteristice fiecăruia și a se feri de scăderile care au intervenit în cadrul istoric și biblic și asupra faptului că acestea primesc sens prin înșăși lucrarea mântuitoare a Fiului lui Dumnezeu intrupat. Aceasta găsește talmăcire adăncului profesiei lui Isaia privind nașterea Domnului. Fiul lui Dumnezeu a luat chipul omului pentru a-l restaura în vederea desăvârșirii. Unirea firilor, dumnezeiască și omenească, este desăvârșită arătând statura bărbatului desăvârșit ca și nașterea mai presus de fire, a mai subliniat Înaltpreasfințitul Sa.

După Sfânta Liturghie, Chiriarhul a oficiat un parastas pentru toți binefăcătorii și donatorii Catedralei arădene trețui la cele veșnice, între care se află primii cititori – Comeliu și Ruxandra De Bota. Răspunsurile liturgice au fost oferite de Corul Catedralei condus de Diac. Lavinii Morariu.

Orele amiezii, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a participat la ultima ceremonie dedicată comemorării eroilor arădeni ai Revoluției din Decembrie 1989, care a avut loc la monumentul închinat eroului Șandor Toth, cetățean maghiar din orașul Hodmezővashely care a fost împușcat la Podul Decebal în timp ce conducea un camion cu ajutoare pentru arădeni. La eveniment au luat parte și reprezentanți ai altor instituții arădene, precum și primarul orașului de origine a lui Șandor Toth împreună cu soția eroului decedat.

Prima zi de Crăciun sărbătorită de arădeni

Praznicul Nașterii Domnului a fost sărbătorit la Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime” din Arad prin Sfânta Liturghie arhierescă oficiată în mod solemn de Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. Sute de credincioși au venit din tot orașul pentru a se ruga în prima zi de Crăciun și pentru a primi binecuvântare și ajutor de la Dumnezeu. La momentul cuvânt Chiriarhul a rostit cuvântul de învățătură despre „**Colindul păstoresc**” (cf. citirilor scripturistice ale praznicului: Gal. 4; Matei 2), adică cel referitor la trei păstori sau păstori Bethlehemului cântăți mereu ca martori credincioși ai Nașterii Domnului, într-o împletire după tradiție cu numărul magilor și misiunea lor. Semnificația păstoriștilor în istoria omenirii, imobilați prin activitatea pastorală în Biserică, întărește comuniunea și unitatea. De aceea, în viața Bisericii Ortodoxe Române în Anul Centenar al Marii Uniri ca și al unității de credință și de neam își primește adevărata importanță. Literatura cultă, prelundând motivele populare mai ales sub aspectul înțelegerii învățăturii creștine, face apel la viața pastorală ca și în balada Miorița în care cei trei păstori invocă numărul sfânt întâlnit și în colind pentru a atesta unitatea pământului românesc și a locuitorilor lui, subliniind legătura în cugetul fiecăruia dintre cetățeanul loial și creș-

tinul devotat. Cununa înfrățirii în cânt adusă lui Hristos Domnul ca dar spre binecuvântarea celui ce Îi urmează, a mai adăugat Înaltpreasfințitul Sa.

Răspunsurile liturgice au fost date de Corul Catedralei, dirijat de diac. Lavinii Morariu.

Soborul Maicii Domnului sărbătorit la Catedrala Veche din Arad

Cea de-a doua zi a Praznicului Nașterii Domnului, a fost sărbătorită la Catedrala istorică din Arad, prin Sfânta Liturghie arhierescă oficiată în mod solemn de Înaltpreasfințitul Părinte dr. Timotei, Arhiepiscop al Aradului, înconjurat de soborul preoților și diaconilor parohiei Arad-Centru. Cuvântul de învățătură al Chiriarhului a fost pus sub titlul „**Vis revelator**” (cf. citirilor scripturistice: Evr. 2; Matei 2), Sfântul Ap. Pavel arătând că Evanghelia propovăduită de el nu este de la oameni ci primită prin descoperire dumnezeiască, vizează și modul în care oamenii cunosc voia divină, exemplificând cu aleși ai Vechiului și Noului Testament. Între acestea, visurile au mesaje aparte ca și cele salvatoare ale lui Iosif din Evanghelia zilei. Acestea devin idealuri pentru cei care discern realitatea de închipuire prin dreapta socoteală. În acest fel și visurile înaintașilor noștri devenind adevărate idealuri de înfrățire se regăsesc în evenimentele mărețe din istoria țării și a Bisericii, cum de pildă și cel al Marii Uniri, a mai adăugat Înaltpreasfințitul Sa.

Sute de credincioși au venit pentru a se ruga în această zi de Crăciun, când Biserica prăznuiește Soborul Precuțuratei Născătoare de Dumnezeu.

Vizită chiriarhală la credincioșii din Ineu

În cea de-a treia zi de Crăciun, când se face pomenirea Sfântului Ap. Întâiul Mc. și Arhidiacon Ștefan, Chiriarhul arădean, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului a poposit în mijlocul credincioșilor din Ineu. La sosire Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a fost întâmpinat de Părintele protopop Adrian Zaha, paroh al bisericii cu hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” din Ineu, de preotul slujitor Dan Turean, de preotul Sever Mocan din Parohia Ineu Traian și de preotul Ovidiu Murari din parohia Simeria-Hunedoara, de reprezentanții oficialităților locale, domnul primar Călin Abrudan și domnul vice-primar Ionel Alb precum și de un grup de credincioși îmbrăcați în portul popular al zonei, oferindu-i Chiriarhului flori și tradiționala pâine cu sare.

După aceasta, Înaltpreasfințitul Sa a săvârșit Sfânta Liturghie Arhierescă în biserică parohială. Din sobor a făcut parte și Părintele Arhid. Dr. Tiberiu Ardelean, inspector eparhial.

Cuvântul de învățătură al Înaltpreasfințitului Părinte Timotei a fost pus sub titlul „**Mărturie apostolică**” (cf. Fp. Ap. 6 și 7; Matei 21) în care a vorbit despre Taina Preoției din vremea Sfinților Apostoli, din primul veac creștin, și care în succesiunea lor au avut ca pildă de cinstire pe Sf. Arhid. Ștefan. Pilda lucrătorilor viei adăugă ca lămurire și temeiul martirajului în legătură și cu Evanghelia din ziua a doua a praznicului privind sacrificiul pruncilor de la Betlem.

În cadrul sfintei slujbe, Înaltpreasfințitul Sa l-a hirotonit pe tânărul profesor de religie Robert Tudor, în treapta diaconiei, acesta urmând a fi hirotonit preot pe seama Parohiei Drauț din Protopopiatul Ineu.

Răspunsurile la Liturghie au fost date de corul parohiei, dirijat de doamna profesor Lăcrămioara-Melania Ardelean.

La finalul Sfintei Liturghii părintele protopop Adrian Zaha, a mulțumit Înaltpreasfințitului Părinte Timotei pentru cuvântul de învățătură, pentru prezență și pentru deosebitul ceremonial de hirotonire a tânărului teolog, amintind totodată și despre vechea episcopie a Ienopolei, menționată documentar pentru prima dată în anul 1205, în scrisoarea papei Inocențiu al III-lea, adresată episcopului de Kalacsa, predecesorului actualiei Arhiepiscopii a Aradului. S-a amintit în același timp și de Sfântul Ierarh Sava Brancovici, protopop de Ineu până în anul 1656, după care devine mitropolit al Transilvaniei în perioada 1656-1680. Personalitate marcantă a epocii, înfruntă o serie de ostilități, în contextul transformării zonei în pașalac. Moare la 3 ani după ieșirea din temniță în anul 1683, fiind canonizat în anul 1955, prăznuit în fiecare an în ziua de 24 aprilie.

Slujba Vecerniei în Parohia Ineu-Traian

În după-masa aceleiași zile, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a vizitat și parohia Ineu-Traian, unde a oficiat slujba Vecerniei, împreună cu un sobor de preoți, dintre care amintim pe: părintele protopop Adrian Zaha, părintele Mocan Sever, părintele Turean Dan, părintele Ursulescu Petru și părintele Slăv Andrei.

În cuvântul adresat celor prezenți, Chiriarhul a vorbit despre „**Răsplătirea răvnei**”, adică a unor buni lucrători în via Domnului, credincioșii parohiei, ostentori la înălțarea și împodobirea cu pictură a noii biserici, care la Centenarul Marii Uniri pune și pecetea năzuințelor înaintașilor prin înșăși numele localității, adică Traian, a subliniat Înaltpreasfințitul Sa.

În încheiere părintele Sever Mocan a mulțumit Ierarhului și tuturor celor prezenți la eveniment.

Slujire Arhierescă și hirotonii la Catedrala Arhiepiscopală

În Duminica după Nașterea Domnului, Chiriarhul arădean, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, a săvârșit Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie în Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime” din Arad, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi și în prezența a numeroși credincioși. Cuvântul de învățătură al Chiriarhului a fost pus sub titlul „**Răsăritul este numele Lui**” (cf. citirilor scripturistice: Gal. 1; Matei 2), având în vedere încheierea praznicului, în care recapitulăz istoria biblică a Nașterii Domnului, cu cele de bucurie sau de întristare, potrivit și caracterului oamenilor peste care strălucește Soarele dreptății spre așezarea binelui în lume, providența ajutând spre acest scop.

La momentul rânduit, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a hirotonit intru preot pe diaconul Ioan-Cristian Rada, pe seama Parohiei Sălăjeni, Protopopiatul Sebiș și pe tânărul Petru-Marius Horga, intru diacon, urmând a fi hirotonit preot pe seama Parohiei Budești, Protopopiatul Sebiș. La finalul slujbei, preotul Ioan-Cristian Rada a fost hirotesit duhovnic.

**AGENDA
PREASFINȚITULUI
PĂRINTE EMILIAN
CRIȘANUL**

Slujire Arhierescă la Catedrala Veche

În Duminica a 31-a după Rusalii, 2 decembrie 2018, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului a săvârșit Sfânta Liturghie în Catedrala Veche din Arad, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

Continuare în pagina 6

Actualitate eparhială – Decembrie 2018

Urmare din pagina 5

În cuvântul de învățătură, Ierarhul a tăcut pericopa evanghelică rânduindu-l pentru Duminică a 31-a după Rusalii (Vindecarea orbului din Ierihon), arătând faptul că strigătul insistent al orbului era o rugăciune stăruitoare care a fost ascultată de Fiul lui Dumnezeu, care l-a și vindecat în chip minunat, orbul primind astfel lumina ochilor. De bucurie, orbul vindecat îl slăvea pe Dumnezeu, la fel și oamenii care văzuseră minunea. Preasfinția Sa i-a îndemnat pe credincioșii prezenți la rugăciune stăruitoare, pe care trebuie să o facem noi creștinii, atunci când cerem mila și ajutorul lui Dumnezeu. Rugăciunea noastră nu trebuie să fie numai rugăciune de cerere, ci să ne rugăm lăudând și preamărind pe Dumnezeu, să cerem cele necesare mântuirii sufletului nostru și să nu uităm să și mulțumim lui Dumnezeu pentru toate binefacerile pe care le primim în toate zilele vieții noastre.

La finalul Sfintei Liturghii, părintele protopop a mulțumit Ierarhului pentru împreună slujire și tuturor credincioșilor care au participat la sfânta slujbă.

Răspunsurile liturgice au fost date de Corul Armonia, condus de maestrul Ovidiu Boar.

Hramul bisericii din satul Bodrogul Nou

La sărbătoarea Sfântului Ierarh Nicolae, credincioșii Parohiei Bodrogul Nou și-au sărbătorit ocrotitorul într-un mod aparte, prin prezența Preasfințitului Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului. În dimineața zilei, Preasfințitul Emilian a fost întâmpinat în fața bisericii de către un sobor de preoți, în frunte cu preaonoratul părinte Flavius Petcuț, protopopul Aradului, precum și de primarul comunei Zădăreni, doamna Doina Petri, împreună cu domnul viceprimar Petru Șiclovan.

Cu această ocazie, Preasfinția Sa a slujit Sfânta Liturghie în biserică cu hramul „Sfântul Ierarh Nicolae” înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. Din sobor au făcut parte: Pr. Flavius Petcuț, protopopul Aradului, Arhid. Mircea Proteasa consilier economic, Preacuviosul Părinte Dr. Nicolae Tang, Pr. Dan Marius Braiț de la Parohia Fiscut, Pr. Paroh Bogdan-Ioan Tod și Arhid. Gheorghe Lehaci.

În cadrul Sfintei Liturghii un număr însemnat de credincioși s-au împărțit cu Trupul și Sângele Mântuitorului Iisus Hristos.

În cuvântul de învățătură, Preasfințitul Părinte Emilian le-a vorbit celor prezenți despre viața Sfântului Nicolae, subliniind faptul că Sfântul Ierarh Nicolae a participat în calitate de episcop la primul sinod ecumenic ținut la Niceea în anul 325, sinodul care a condamnat erezia lui Arie, conform căreia Iisus Hristos nu este Fiul lui Dumnezeu, ci doar un om cu puteri supranaturale, și în care au fost formulate primele 7 articole ale simbolului de credință. La acest sinod Sfântul Ierarh Nicolae este recunoscut drept un mare apărător al Ortodoxiei. De asemenea Preasfinția Sa a menționat faptul că în biserică voievodală, „Sfântul Gheorghe Nou” din București se află mâna dreaptă a Sfântului Nicolae.

În cele din urmă, l-a felicitat pe părintele paroh pentru activitatea pe care o desfășoară în cadrul comunității parohiale și pentru faptul că împreună cu credincioșii parohiei lucrează cu multă dragoste și dăruire la zidirea unei noi biserici închinată Sfântului Ierarh Nicolae.

La final, părintele paroh Bogdan-Ioan Tod, i-a mulțumit Preasfințitului Emilian pentru bucuria pe care a adus-

o credincioșilor, fiind alături de ei la hramul bisericii, oferindu-i o icoană cu Sfântul Ierarh Nicolae. De asemenea, a adus mulțumiri și părintelui protopop, preoților și diaconilor slujitori, precum și tuturor celor prezenți la această zi de sărbătoare a parohiei.

Liturghie Arhierescă și dezvelire de monumente în Parohia Șicula

În duminică a 28-a după Rusalii, credincioșii șiculanii au avut în mijlocul lor pe Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, Preacuviosul Părinte Arhidiaconul Mircea Proteasa, consilier economic, Preacuviosul Părinte Adrian Zaha, Protopop de Ineu, Pr. Călin Negruț, secretar al protopopiatului Ineu și Arhidiaconul Gheorghe Lehaci. În cadrul Sfintei Liturghii Arhieresti, Preasfințitul Părinte Emilian a rostit un cuvânt de învățătură explicând rolul important al unirii tuturor după conținutul Evangheliei duminicale, a celor poftiți la Cină, arătând comuniunea cu înaintașii noștri, dar și unii cu alții în virtutea primirii Sfintei Împărțășanii.

Atât în timpul Sfintei Liturghii cât și la sfârșitul acesteia, au fost pomeniți martirii, foști deținuți politici care au pățit sau chiar și-au sfârșit viața în închisori de la Sighet, Gherla, Aiud, Pitești, canalul Dunăre-Marea Neagră sau în alte părți. Dintre ei amintim câțiva dintre slujitorii bisericești: Preotul Florian Monția, tatăl compozitorului Emil Monția și al preotului Iustin Monția, Preot Petru Belean, Preoteasa Cornelia, Monahia Patricia, Teologul Aron Noga. Acești șiculanii, au pățit în trecut principiile și crezul lor axiologic, socotind slujirea bisericii și a țării drept cea mai mare și sfântă demnitate. Au rezistat tentativelor de reprimare și discreditare subordonându-și viața unor idealuri sfinte chiar cu prețul sacrificiului suprem. Au fost pomeniți și eroii șiculanii care au murit pe câmpul de luptă în Primul Război mondial care au contribuit prin jertfa lor la realizarea Marii Uniri din 1918, dar și luptătorii șiculanii pentru înfăptuirea României Mari dintre care amintim: Ioan Fluieraș, ales în Consiliul Dirigent al Marii Adunări de la Alba Iulia, Preotul Iustin Monția, unul dintre cei 5 delegați pentru zona Ineuului și totodată deputat în Adunarea Națională de atunci, Avocatul Emil Monția, nimeni altul decât renunțatul compozitor, preotul Coriolan și alții.

La sfârșitul parastasului au luat cuvântul, domnul primar Căpră Duțu, domnul inginer Negru Pavel și doamna prof. Aurica Ciocan. Momentul a continuat prin sfințirea icoanei din mozaic, de pe fațada de vest a bisericii, realizată prin contribuția fiilor satului având reprezentat Hramul bisericii „Intrarea Maicii Domnului în Biserică”. Credincioșii au luat parte la dezvelirea a două busturi reprezentând pe personalitățile cele mai marcante ale comunei noastre: Emil Monția și Ioan Fluieraș.

Prin această sărbătoare, credincioșii șiculanii au simțit mai aproape de ei pe cei ce au luptat cu credință pentru libertate, neatarnare și unitatea neamului nostru românesc, dar și cu nădejdea că „Tatăl care L-a înviat pe Iisus îi va învia și pe ei” și îi va așeza alături de El. (II Corinteni 4, 14)

În încheiere preotul paroh, Ioan-Mircea Oala, a mulțumit tuturor celor care au luat parte la această sărbătoare.

Slujire Arhierescă și sfințire de așezământ pentru tineri în Parohia Galșa

Înto- atmosferă de înaltă încălzire a duhovnicească în Duminică dinaintea Nașterii Domnului în mijlocul comunității din Galșa, Protopopiatul

Lipova, a poposit Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului care, împreună cu un sobor de preoți din care au făcut parte PC. Părinte Arhimandrit Ilarion Tăucean, starețul mănăstirii Fere-deu, Preotul paroh Adorian Lucian Trif, Pr. pensionar Petrișor Gheorghe și Arhid. Mircea Proteasa, consilier economic, și în prezența distinșilor invitați: a domnului Președinte al Consiliului Județean Arad, Iustin Cionca, a domnului primar al comunei Șiria, Valentin Bot, a săvârșit Sfânta Liturghie Arhierescă în fața unui număr mare de credincioși.

În cadrul Sfintei Liturghii Arhieresti Preasfințitul Părinte Episcop Emilian a rostit un cuvânt de învățătură despre marile praznic al Nașterii Domnului care se apropie, despre libertate, ca mare dar pe care l-am primit de la Dumnezeu și despre unii oameni care s-au jertfit pe altarul credinței și a dragostei față de Dumnezeu, Biserică, țară.

După terminarea Sf. Liturghii Preasfințitul Părinte Episcop a săvârșit slujba de sfințire a noului așezământ cultural pentru copii și tineret din Parohia Galșa, unde după programul școlar copiii au activități diverse (lb. germană, lb. engleză, lb. franceză, matematică, lb. română, abilități practice) totul sub patronajul bisericii parohiale și totul gratuit. După terminarea slujbei de sfințire Preasfințitul Părinte a asistat la un concert de crăciun susținut de tinerii parohiei, după care le-a oferit daruri și dulciuri. În încheiere preotul paroh Trif Adorian a mulțumit Preasfințitului Părinte Emilian Crișanul pentru grija pe care o are față de Parohia Galșa și tuturor celor care au participat la acest minunat eveniment din viața parohiei.

Prima zi de Crăciun

la Catedrala Veche din Arad

În prima zi de Crăciun, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului a săvârșit Sfânta Liturghie în Catedrala Veche a Aradului, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

Ierarhul a rostit un cuvânt de învățătură despre marile praznic al Nașterii Domnului și simbolistica Proscomidiarului, reprezentând atâteslea Betleemului cât și mormântul Mântuitorului.

La final, copiii Asociației „Calea mântuirii”, coordonați de domnul prof. Sorin Săplăcan, au colindat, după care s-au împărțit și au primit daruri.

Slujire Arhierescă la Catedrala Arhiepiscopală din Arad

În cea de-a doua zi a sărbătorii Nașterii Domnului, când se prăznuiește Soborul Maicii Domnului, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, a săvârșit Sfânta Liturghie arhierescă în Catedrala Arhiepiscopală, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

Din sobor au făcut parte Părintele Simion Mladin, eclesiarhul catedralei, Părintele Mircea Criocovan, Arhid. Mircea Proteasa, consilier economic, Arhid. Claudiu Condurache și Arhid. Alexandru Tiulea. Sute de credincioși au participat la sfânta slujbă.

În cuvântul de învățătură, Ierarhul a vorbit despre însemnătatea praznicului de astăzi a Soborului Maicii Domnului, după care a prezentat celor de față viața și învățăturile Sfântului Nicodim cel Sfințit de la Tismana.

La final, Preasfințitul Părinte Emilian a transmis urările venite tuturor credincioșilor prezenți și familiilor lor. Răspunsurile liturgice au fost date de Grupul vocal „Trifon Lugojan” al Catedralei Arhiepiscopale, condus de tânărul Marinel Roz.

ACTIVITĂȚI EDUCATIONALE ȘI SOCIALE

Arhiepiscopul Aradului a participat la manifestările dedicate Centenarului Marii Uniri

Împlinirea celor 100 de ani de la înfăptuirea României Unite și Marii Uniri a fost prilej deosebit pentru arădeni să se întâlnească, dis-de-diminează, în fața Palatului Administrativ din Municipiu, pentru a sărbători împreună Ziua Națională a României și Centenarul Marii Uniri.

Momentele solemne au debutat cu o Ceremonie militară și religioasă, desfășurată la „Crucea Martirilor Unirii” din Parcul Eminescu, din Municipiu. După primirea primăriei oficialităților, prezentarea Onorului, salutul Drapelului de Luptă și Intonarea Imnului Național al României a urmat serviciul religios, oficiat de Înaltpreasfinția Sa Părintele Timotei Sevcicu, Arhiepiscopul Aradului, împreună cu un sobor de preoți din Arhiepiscopia Ortodoxă Arad. Ulterior, la Crucea Martirilor Unirii au fost depuse coroane de flori.

Manifestările au continuat în Piața fața Palatului Administrativ al Municipiului Arad, unde, de asemenea, după prezentarea Onorului, salutul Drapelului și intonarea Imnului Național al României (de către corul bărbătesc „Atanasie Lipovan”, al Facultății de teologie Ortodoxă „Ilarion Felea” din Arad, dirijat de Arhid. Asist. Univ. Dr. Tiberiu Ardelean) au urmat o serie de alocuțiuni ale oficialităților prezente, urmate de un program artistic susținut de elevii ai Liceului de Artă „Sabin Drăgoi”, ai Liceului Tehnologic „Regele Mihai” din Săvârșin, respectiv de o reprezentare patriotică, în ton cu evenimentul, a interpretorilor Lucian Drăgan, Lucian Drăgan jr. și Alexandra Drăgan. Punctul de maxim interes pentru toți cei prezenți în Piața l-a constituit defilarea gărzii comune – detașamentele Batalionului 191 Infanterie „Col. Radu Goleșcu”, ale Inspectoratului de Jandarmi Județean Arad, ale Inspectoratului pentru Situații de Urgență „Vasile Goldiș” Arad, Inspectoratului de Poliție Județean Arad, ale Serviciului Teritorial al Poliției de Frontieră, respectiv ale Serviciului de Ambulanță Județean Arad.

În ciuda temperaturii autentice de decembrie, 100 de copii au defilat, de asemenea, purtând cu mândrie in drapel al României, lung de 100 de metri.

Suita de evenimente dedicate Zilei Naționale a României și a Centenarului Marii Uniri au continuat la momintele „Corifeilor Marii Uniri”, Vasile Goldiș, Ștefan Cicio Pop și Ioan Suciu, din Cimitirul Eternitatea. Și aici, după primirea oficialităților, salutul Drapelului de Luptă și intonarea Imnului Național al României, a fost oficiat serviciul religios, de Înaltpreasfinția Sa Părintele Timotei Sevcicu, Arhiepiscopul Aradului, împreună cu un sobor de preoți din Arhiepiscopia Ortodoxă Arad.

Regele Mihai a fost pomenit în Catedrala Arhiepiscopală din Arad

Miercuri, 5 decembrie 2018, la împlinirea unui an de la trecerea la cele veșnice a Regelui Mihai I al României, Chiriarhul arădean, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a săvârșit o slujbă de pomenire pentru Majestatea Sa, în Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime” din Arad. Din sobor au făcut parte: Protos. Dr. Iustin Popovici, consilier cultural, Pr. Simion Mladin, eclesiarhul cate-

dralei, Pr. Gheorghe Gogan și Arhid. Dr. Tiberiu Ardelean, inspector eparhial. La slujbă au participat cei doi copreședinți ai Societății Amicii Regelui Mihai, domnii Tiberiu Dekany și Artur Chomicu, precum și alți credincioși.

Înaltpreasfinția Sa, în cuvântul rostit, a arătat cum pe lângă zilele de pomenire a celor adormiți, după rânduiala bisericească acestea se obișnuiesc și la anumite date comune legate de evenimente sau sărbători. Zilele petrecute acum se înscriu într-un șir sărbătorec, adică: sărbătoarea Sfântului Ap. Andrei, Ocrotitorul României; Ziua Națională a țării; tămosirea Catedralei Mântuirii Neamului; iar local: ziua de sărbătorire a ridicării eparhiei la rangul de Arhiepiscopie și sfințirea picturii de la Catedrala Arhiepiscopală. Sub aceste auspicii săvârșim astăzi pomenirea Majestății Sale, Regele Mihai, ultimul rege al României, rememorând, deci, nu doar o biografie ci și locul ocupat în societate, precum și modul în care l-a cinstit, ori Majestatea Sa a dovedit constant demnitate și discreție, fapt care i-a asigurat onoarea din partea poporului român, cum s-a putut observa și la funeraliile sale. Având în vedere tradiția Bisericii Ortodoxe de împletire a vieții bisericești cu a țării, cel pomenit a respectat-o mai ales prin participarea la evenimentele bisericești desfășurate la bisericile însemnate ale țării, de pildă: sfințirea Catedralei Mitropolitane din Timișoara; mănăstirile arădene, bisericile din Municipiul Arad și alte localități, între care amintim Săvârșinul. Clericii arădeni, credincioșii și membrii Societății Amicii Regelui Mihai sunt martorii vizitelor întreprinse de Familia Regală în cuprinsul județului și eparhiei. De fiecare dată, în zonă fiind, mai ales cu prilejul marilor sărbători religioase, a asistat la sfintele slujbe, mai ales la cea din urmă, unde își avea Castelul Regal. Pentru aceasta, în virtutea simțămintelor, am înălțat rugăciuni pentru odihna sufletească a celui pomenit, exprimând încă o dată venetele condoleanțe Familiei Regale.

Răspunsurile liturgice au fost oferite de un grup de elevi de la Seminarul Teologic Ortodox din Arad, condus de domnul prof. Marius-Martin Lăscoiu.

Copreședințele Asociației, dl. Tiberiu Dekany, i-a mulțumit Chiriarhului, Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, pentru slujba de pomenire și frumoasa evocare a personalității Regelui Mihai al României, preoților slujitori, elevilor seminariști și și-a exprimat recunoștința față de toți participanții la slujba de pomenire.

Zilele Sfântului Nicolae la Școala Ortodoxă din Arad

Școala primară „Sfântul Ierarh Nicolae” din Arad a avut 3 zile de Sărbătoare cu ocazia hramului ocrotitorului său spiritual: Sfântul Ierarh Nicolae. În acest sens, în data de 5 decembrie de dimineață s-a desfășurat activitatea „Atelierul lui Moș Nicolae”, care a cuprins activități educative și recreative organizate împreună cu grupa mare de la Grădinița PP 11 din cartierul Grădiște.

În această zi, elevii școlii au fost vizitați de Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Aradului. Elevii l-au colindat pe Preasfințitul Emilian, iar ierarhul, după ce a vorbit cu fiecare dintre elevi și a vizitat fiecare clasă în parte, a adus daruri tuturor copiilor de la Moș Nicolae.

Continuare în pagina 7

Actualitate eparhială – Decembrie 2018

Urmare din pagina 6

Concertul de colinde al corurilor Facultății de Teologie din Arad

Marti, 11 decembrie 2018, în sala de concerte a Filarmonicii de Stat din Arad, a avut loc tradiționalul concert de colinde susținut de cele două coruri ale Facultății de Teologie „Iarion V. Felea” din Arad: Corul bărbătesc „Atanasie Lipovan” instruit și condus de Arhid. Lect. Univ. Dr. Tiberiu Ardelean și Corul mixt, instruit și dirijat de domnul Conf. Univ. Dr. Mircea Remus Buta. Ediția din anul acesta, cu numărul XXVIII, s-a desfășurat sub genericul Centenarului Marii Uniri, fiind prezentată de Protos. Lect. Univ. Dr. Nicolae M. Tang, cadru didactic al Facultății de Teologie din Arad.

La manifestare au participat Înaltpreasfinția Sa Dr. Timotei Sevcicu, Arhiepiscopul Aradului, Preasfinția Sa Dr. Emilian Crișanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Aradului, ostenitorii Centrului Eparhial, conducerea Universității „Aurel Vlaicu”, în frunte cu doamna Rector Prof. Univ. Dr. Ramona Lile, reprezentanți ai Universității „Vasile Goldiș”, reprezentanți ai autorităților locale, conducerea Facultății de Teologie, cadre universitare, studenți și un numeros public.

Repertoriul concertului a cuprins colinde tradiționale, colinde de factură folclorică și colinde prelucrate de conf. dr. Mircea-Remus Buta. Așa cum și numele cântărilor compozitori consacrați: Filaret Barbu, Gheorghe Danga, Dumitru Georgescu-Kiriak, Maxim Vasiliu, Ciprian Cucu, pr. Iulian Cârstoiu, dar și compozitori locali, cum ar fi Trifon Lugoian.

Corul bărbătesc a avut ca soliști pe domnul prof. Marius Lăscoiu-Martin și pe domnul student Ștefan Muț, anul IV, iar una din colindele interpretate a fost dirijată de domnul student Denis Rus, anul III. Cei trei protagoniști sunt și studenți la Academia de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca.

În cadrul prezentării concertului, părintele prezentator a adus în atenția publicului atmosfera și simțămintele românilor de la Crăciunul anului 1918, desprinse din scrisoarea pastorală, adresată fiilor eparhiei de către episcopul Ioan Ignatie Papp, dar și contribuțiile studenților teologi arădeni la istoria și devenirea Facultății de Teologie din Arad, de la momentul înființării acesteia și până în prezent.

Încheierea concertului cele două coruri reunite sub bagheta părintelui Arhid. Lect. Dr. Tiberiu Ardelean, au interpretat binecunoscutele colinde: O, ce veste minunată!, Moș Crăciun și Sus boieri nu mai dormiți, în prelucrarea pentru cele două coruri a domnului prof. Mircea Buta, acompaniate de cvartetul de coarde condus de doamna prof. Georgiana Maria.

Atmosfera a fost cu totul deosebită menită să pregătească sufletele celor care au participat, pentru marele praznic al Nașterii Domnului.

Marșul colindătorilor

Cu ajutorul lui Dumnezeu și al Maicii Domnului și cu binecuvântarea IPS Dr. Timotei Sevcicu, Arhiepiscopul Aradului, în seara zilei de miercuri, 12 decembrie 2018, a avut loc manifestarea religioasă-tradițională Marșul colindătorilor.

Evenimentul, deja tradițional în orașul Arad, a fost organizat de A.S.C.O.R. Arad în colaborare cu Facultatea de Teologie Ortodoxă „Iarion V. Felea” Arad, Arhiepiscopia Aradului și Primăria Municipiului Arad.

Acesta a început la ora 17, când în biserică Facultății de Teologie s-a săvârșit Acatistul Sfântului Ierarh Spi-

don al Trinității, fiind prezent și PS Părinte Dr. Emilian Crișanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Aradului. După terminarea slujbei, s-a mers în procesiune cu toți credincioșii prezenți, în frunte cu PS Părinte Emilian pe traseul: Facultatea de Teologie Ortodoxă – Catedrala Veche – Teatrul – Primărie-Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime”, pe drum cântându-se colinde, creștinii purtând în mâini icoane și candelă. În timpul procesiunii s-au făcut două opriri: la Catedrala Veche, unde s-au cântat colinde, și în fața monumentului eroilor de la Primărie, unde s-a înălțat o rugăciune pentru cei căzuți la Revoluție.

Ajunși la Catedrala Arhiepiscopală, grupul de colindători a fost întâmpinat de IPS Părinte Arhiepiscop Timotei. După ce participanții l-au colindat pe Înaltpreasfinția Sa, acesta a rostit un cuvânt de mulțumire pentru colindă și de apreciere pentru evenimentul organizat subliniind faptul că acest marș a realizat o unitate între cele două Catedrale pe de o parte, iar de pe altă parte între Biserică și instituțiile culturale-administrative.

După rostirea acestui cuvânt, cântând colinde, cei prezenți s-au închinat la icoanele purtate în timpul marșului, ținute în mâini de credincioși de-a lungul treptelor Catedralei Noi.

După aceasta, colindătorii s-au îndreptat către casele lor încărcând duhovnicește, convinși fiind că acest marș a fost o manifestare a credinței și unității noastre de neam în contextul sărbătorii Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos, al Anului Centenar dar și al recentului eveniment al sfârșirii picturii Catedralei Arhiepiscopale, după cum a evidențiat și IPS Părinte Timotei.

Elevii seminați au oferit daruri copiilor orfani din Arad

În prag de sărbători, elevii clasei a XI-a de la Seminarul Teologic Ortodox Arad, alături de diriginții lor, au oferit daruri copiilor orfani de la Centrul de copii, str. Căpitan Ignat. Într-o atmosferă de sărbătoare am colindat împreună, împărtășind vestea Nașterii Mântuitorului, printr-o suită de colinde tradiționale ortodoxe. „Copii mai mari pentru copii mai mici”, am descoperit împreună bucuria dăruirii, bucuria de a fi împreună și de a dăruiră lumină și speranță unor copii minunați.

Când facem un bine cuiva dintr-o pomire întru-adevăr adâncă și curată, nu numai că nu așteptăm recunoștință, dar ne vine să mulțumim noi aceluia, că ne-a primit cu bucurie darul și binele. Exact așa ne-am simțit și noi când am ajuns la acești copii orfani, pentru a le dăruiră darurile noastre, dar mai presus de acestea de a le împărtăși iubirea noastră, înțelegând că dacă la început dai din ceea ce ai, la un moment dai dăruiești din ceea ce ești. E minunat să oferi un zâmbet, să dăruiești din suflet și să fii sensibil la nevoile aproapelui. Dăruind din suflet, dăruiești. Dăruiești, bucurie primești!

PS Părinte Emilian Crișanul le-a oferit daruri celor mici

Marti, 18 Decembrie 2018, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Aradului, răspunzând invitației doamnei director Mărioara Dehelean, a vizitat Grădinița P.P. „Curcubeul copiilor” din Municipiul Arad. După ce i-a binecuvântat pe toți copiii din grădiniță și le-a dăruit icoane și dulciuri, Preasfințitul Părinte Emilian, însoțit de Protos. Justin Popovici, consilier cultural, arhid. Mircea Proteasa, consilier economic în cadrul Arhiepiscopiei Aradului, pr. Traian Micoroi, parohul Catedralei Vechi din Arad, pr. Teodor Pavel și pr. Vlad – Sergiu Sandu, a participat la activitatea metodică de educație religioasă cu tema

„Nașterea Domnului, bucurie sfântă”, desfășurată la grupa mare a grădiniței. Activitatea a început prin povestirea evenimentului Nașterii Domnului de către doamnele educatoare Diana Fericean și Ioana Năstăsău, după care a urmat activitatea din domeniul estetic și creativ „Icoana prin ochi de copil, în cadrul căreia copiii au pictat icoane pe sticlă, totul încheindu-se prin recitalul de colinde „Deschide ușa creștine!”.

Întâlnirea aceasta a adus multă bucurie și emoție atât Preasfințitului Emilian cât și copiilor și cadrelor didactice din cadrul grădiniței.

Concerte de colinde și cântece patriotice susținute de Corala preoților arădeni

Corala Preoților din Arhiepiscopia Aradului, dirijată și instruită de către părintele arhid. lect. dr. Tiberiu Ardelean, a susținut în această săptămână două concerte de colinde. Corala preoților s-a înființat în anul 2010, la inițiativa și cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Dr. Timotei Sevcicu, Arhiepiscopul Aradului, fiind compusă din mai mulți preoți din eparhia arădeană.

Primul concert a avut loc luni, 17 Decembrie 2018, în Parohia Arad – Bujac, la invitația părintelui dr. Vasile Pop, parohul acestui cartier. Concertul a fost prezentat de către părintele paroh, de față fiind și domnul Iustin Cionca, președintele Consiliului Județean Arad, alături de alte oficialități locale, precum și un numeros public. În cadrul acestui concert, actorul Dan Antoci a recitat câteva poezii, care au întregit emoția serii.

A noua ediție a concertului tradițional de colinde al Coralei Preoților din Arhiepiscopia Aradului a avut loc miercuri, 19 Decembrie 2018, după terminarea Vecerniei, în Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime” din Arad.

La eveniment au participat: Înaltpreasfințitul Timotei, Arhiepiscopul Aradului, ostenitorii Centrului Eparhial, cadre universitare, studenți, elevi și un numeros public.

Prezentatorul ediției de anul acesta a fost părintele prof. dr. Ioan Tulcan, cadru didactic la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Iarion V. Felea” din Arad. În cadrul prezentării, părintele prezentator a căutat să evidențieze rolul important pe care îl au colindele în definierea sărbătorii Nașterii Domnului în sufletul creștinului ortodox român. De asemenea, a subliniat câteva idei cu privire la modalitatea prin care colindele au reprezentat, de-a lungul timpului, un factor de unitate al neamului românesc.

Repertoriul concertului a cuprins mai multe colinde ale unor compozitori de mare prestigiu, cum ar fi: Dumitru G. Kiriak, George Dima, Gheorghe Cucu, Maxim Vasiliu. Fiind un centenar, preoții au interpretat la finalul concertului și patru piese patriotice, avându-i ca soliști pe preoții: Nicolae Rădulescu, Petre Ursulescu și Vlad-Sergiu Sandu.

La final, IPS Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a rostit un cuvânt de binecuvântare, mulțumindu-le și felicitându-i pe colindători pentru modul în care au vestit Nașterea Mântuitorului, prin colindul „sfânt și bun”. De asemenea, le-a adresat un cuvânt și celor prezenți, amintindu-le de modul în care suntem chemați cu toții să petrecem sfintele sărbători ale Nașterii Mântuitorului.

Concert și serbare de Crăciun la Seminarul Teologic Ortodox din Arad

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte dr. Timotei Sevcicu, Arhiepiscopul Aradului, s-a desfășurat,

joi, 20 decembrie tradiționalul concert de colinde al Seminarului Teologic Ortodox Arad, director pr. Prof. Pompiliu Gavra. La acest eveniment au participat Înaltpreasfințitul Părinte Dr. Timotei Sevcicu, Arhiepiscopul Aradului, Preacuviosul Părinte dr. Justin Popovici, Consilier cultural al Arhiepiscopiei Aradului, Preacuviosul Părinte dr. Nicolae Tang, Profesor la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad, arhid. dr. Paul-Tiberiu Ardelean, Inspector eparhial, arhid. Florin-Adrian Sirca, inspector de Religie și reprezentant al ISJ Arad, preoți, cadre didactice, părinți și absolvenți ai Seminarului.

Prezentatorul concertului a fost Preacuviosul Părinte Profesor drd. Vlad-Sergiu Sandu, care a evidențiat importanța colindului ca obicei strămoșesc la români, adresând mulțumiri speciale familiilor tinerilor și profesorilor, care prin păstrarea acestor datini sunt cei care „împlinesc profețiile Vechiului Testament în Noul Testament”.

În mod deosebit li s-au adus mulțumiri dirijorilor celor două coruri: Corul mixt al Seminarului Teologic Ortodox Arad, dirijat de domnul profesor Marius Lăscoiu-Martin, profesor de Muzică bisericească și Corul bărbătesc, dirijat de domnul profesor de Muzică liniară și de Ansamblu coral, Ștefan-Adrian Bugyi, care au pregătit elevii cu multă dăruire. Dintre colindele românești interpretate enumerăm: Bună seara, gazdă aleasă, Noi în seara de Crăciun, Doamne a Tale cuvinte-dirijor Mureșan Bogdan, elev în clasa a XI-a, Nouă azi ne-a răsărit, Din cer senin-soliste Neag Dorin-Ioan, elev în clasa a XII-a și Dimineața lui Crăciun.

În continuare un grup de elevi de la Liceul “Sever Bocu” din Lipova coordonați de domnul profesor Gui-Borde Florin-Ovidiu au interpretat 3 colinde tradiționale românești.

Elevii clasei a IX-a, coordonați de doamnele profesoare Irina-Elena Anuța și Florica Faur, au interpretat piesa Irozii, aparținând dramaturgiei populare, reușind să recreeze atmosfera din perioada Nașterii Mântuitorului îndemnându-ne astfel să-L naștem și noi pe Pruncul cel Sfânt în ieslea sufletului nostru. Mateș Giorgiana, clasa a IX-a, Marian Iordăchescu, clasa a X-a, Neag Dorin-Ioan și Varga Alexandru, clasa a XII-a au recitat poezii religioase scrise de Ion Pillat, George Coșbuc, Radu Gyr, Nichifor Crainic și Adrian Păunescu.

Concertul s-a încheiat cu tradiționalul La mulți ani! Luând cuvântul, Înaltpreasfințitul Părinte dr. Timotei a mulțumit atât profesorilor coordonatori cât și corurilor pentru darul pe care îl oferă în fiecare an cu ocazia sărbătorii Nașterii Domnului.

Pomind de la urarea făcută fetelor de către pețitorii, Înaltpreasfinția Sa a transmis tinerilor îndemnul de a întemeia o familie dar și datoria de a-și educa copiii în spiritul păstrării și învățării colindelor tradiționale românești, acestea reprezentând un întreg tezaur dogmatic, istoric, național și folcloric.

Crăciunul înseamnă bucurie! Asemenea păstorilor să primim bucuria Nașterii Domnului, să ne ulem de ea de la Izvorul cel nescapat al bucuriei veșnice și să devenim la rândul nostru izvoare pentru cei apropiați.

PS Părinte Emilian Crișanul i-a cercetat pe cei aflați în suferință

Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, alături de PC Pr. Gheorghe Gligor, consilier social în cadrul Arhiepiscopiei Aradului și de PC Pr.

Vasile Cucu, secretar eparhial și slujitor la biserică „Sfânta Cuvioasa Parascheva” din incinta Spitalului Clinic Județean Arad, alături de care s-au aflat membrii Grupului Psaltic Sfântul Ioan Damaschin au vestit bucuria Nașterii Domnului cântând colinde, împărțind calendare și fructe tuturor oamenilor greu încercați, aflați pe paturile spitalului.

Această mângâiere a fost adusă și prin cuvintele Preasfințitului Părinte Emilian Crișanul, care prin dragoste și răbdare și-a făcut timp să pună în sufletul fiecăruia un mesaj de nădejde. Armonia colindelor care a răsunat pe toate holurile Spitalului Județean din Arad a adus un zâmbet pe fața fiecăruia om aflat în suferință.

Momentul care a marcat această seară a fost vizita la saloanele copiilor, unde cu toții au cântat „Moș Crăciun” și s-au bucurat de darurile primite.

Arhiepiscopul Aradului s-a rugat pentru eroii Revoluției din Decembrie 1989

Eroii arădeni morți în Revoluția din Decembrie '89 vor fi comemorați la Arad pe parcursul a trei zile, în perioada 21-23 decembrie. În prima zi, vineri, 21 decembrie, Chiarahul arădean, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei s-a rugat pentru sufletul eroilor arădeni, alături de oficialitățile centrale și locale. Participanții au purces la urmarea traseului pe care l-au parcurs revoluționarii, începând cu Orologeria, continuând cu Strungul, făcându-se apoi popas la Paraclisul Martirilor de la UTA și la Troița Eroilor din Cimitirul Eternitatea și la Crucea Eroilor Revoluției din fața Palatului Administrativ.

În toate aceste locații, Chiarahul localului, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi a rostit rugăciuni pentru cei care și-au sacrificat viața pentru libertatea poporului român și a rostit un cuvânt aferent momentului, în care a evocat zilele revoluției arădene și pe cei care și-au dat viața pentru libertatea și demnitatea poporului nostru. Cuvinte de evocare au avut și domnul Valentin Voicilă, precum și alte oficialități arădene sau revoluționari.

La aceste manifestări, au mai participat: asociații de revoluționari, reprezentanți ai autorităților și instituțiilor publice, reprezentanți ai bisericilor locale, universităților, partide politice, ONG-uri etc

PS Părinte Emilian Crișanul a participat la manifestările dedicate eroilor arădeni ai Revoluției din 1989

Comemorarea eroilor arădeni ai Revoluției din Decembrie 1989 a avut loc astăzi în locurile reprezentative pentru evenimentele care s-au desfășurat la Arad acum 29 de ani: Piața Revoluției, Inspectoratul Județean de Poliție, Cetate și zona Făt Frumos. În toate cele patru locuri au fost organizate ceremonii de comemorare și au fost depuse coroane de flori la monumente, în memoria celor decedați în timpul evenimentelor din Decembrie 1989.

La Monumentul din Piața Revoluției, ceremonialul religios a fost oficiat de Preasfinția Sa Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, împreună cu un sobor de preoți.

Doamna Prefect al Județului Arad, Florentina Horgea și Subprefectul Județului Arad, dl Vasilică Damian, au depus coroane de flori împreună cu structurile județene ale Ministerului Afacerilor Interne.

Continuare în pagina 8

Itinerar chiriarhal al Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Dr. Timotei Seviciu, Decembrie 2018

Sâmbătă, 1 decembrie – a oficiat un serviciu religios la împlinirea celor 100 de ani de la înfăptuirea României Unite și Mari în fața Palatului Administrativ din Municipiul Arad, pentru a sărbători Ziua Națională a României și Centenarul Marii Uniri.

Duminică, 2 decembrie – a săvârșit Sfânta Liturghie în Catedrală, predicând despre „Calea mântuirii” (cf. I Tim. 1; Lc. 18).

Miercuri, 5 decembrie – parastas în Catedrală.

Joi, 6 decembrie – a săvârșit Sfânta Liturghie în Catedrală. La predică a vorbit despre „Cinstirea Sfântului Nicolae” (cf. Evr. 13, Lc. 6).

Duminică, 9 decembrie – a slujit Sfânta Liturghie și la sfințirea picturii Catedralei arhiepiscopale, aducând cuvânt de mulțumire soborului arhiepiscopului în frunte cu Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului și Preafericitul Părinte Patriarh Daniel pentru mesajul transmis. La recepția tradițională a acordat distincția eparhială „Sfântul Ierarh. Sava Brancovici” (engolpion și cruce), ierarhilor prezenți, preoților și mirenilor ce au avut o contribuție deosebită în ducerea la bun sfârșit a lucrărilor desfășurate la Catedrală. A participat și la slujba Vecerniei și Concertul de colinde susținut de Corul Catedralei, ținând un cuvânt de învățătură.

Marți, 11 decembrie – a participat la concertul de colinde al corurilor Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad, ediția a XXVIII – a, care s-a desfășurat sub genericul „Centenarul Marii Uniri” la Palatul Cultural.

Miercuri, 12 decembrie – a participat la manifestarea tradițională „Marșul colindătorilor”, cu o binecuvântare.

Duminică, 16 decembrie – a săvârșit Sfânta Liturghie în biserica nouă la Mănăstirea Arad-Gai, predicând sub titlul „Chemare sfântă”

(cf. Col. 3; Lc. 14). Totodată a sfințit noile clopote.

Joi, 20 decembrie – a participat la gala aniversară „Muzeul din Arad la 125 de ani”, i s-a conferit Diploma aniversară de către conducerea Complexului Muzeal Arad, robind un cuvânt de mulțumire și prețuire. A participat la tradiționalul concert de colinde al Seminarului Teologic Ortodox din Arad, robind un cuvânt de felicitare.

Vineri, 21 decembrie – a participat la manifestarea participanților la Revoluția din Decembrie '89, cu regulă și slujbe de pomenire și cuvântare la locațiile Orologeria, Strungul, Biserica Martirilor de la UTA, Troița Eroilor din Cimitirul Eternitatea și la Crucea Eroilor Revoluției din fața Palatului Administrativ.

Sâmbătă, 22 decembrie – a primit pe Domnul Adrian Ardelean de la Radio Timișoara și Arad în vederea transmiterii mesajului Chiriarhal de Crăciun.

Duminică, 23 decembrie – a participat la Sfânta Liturghie de la Catedrală, predicând cu titlul „Cântare profetică” (cf. Evrei 11; Matei 1); de asemenea a slujit la parastasul pentru ctitorii Catedralei. A participat totodată cu un cuvânt și la comemorarea monumentului închinat eroului revoluției române din 1989, Toth Șandor, cetățean maghiar din orașul Hodmezovasarhely.

Luni, 24 decembrie – a asistat la primirea colindătorilor la Reședința eparhială, mulțumind prin câte un

cuvânt fiecărui grup.

Marți, 25 decembrie – a săvârșit Sfânta Liturghie la Catedrala istorică, predicând sub titlul „Colindul păstoresc” (cf. Gal. 4; Matei 2). A slujit și predicat la Vecernie în biserica din cartierul Micalaca Veche II, asistând la tradiționalul concert de colinde.

Miercuri, 26 decembrie – a slujit Sfânta Liturghie la Catedrala istorică, predicând sub titlul „Vis revelator” (cf. Evr. 2; Matei 2).

Joi, 27 decembrie – a săvârșit Sfânta Liturghie în biserica de la Parohia Ineu, predicând sub titlul „Măturie apostolică” (cf. Fp. Ap. 6 și 7; Matei 21), hirotonind un diacon și slujind Vecernia la Parohia Ineu-Traian, vorbind despre „Răsplătirea răvnei”.

A slujit panahida cu un necrolog pentru profesorul Aurel Ardelean, Președintele Universității „Vasile Goldiș” la Palatul Administrativ.

Sâmbătă, 29 decembrie – a slujit prohodul Profesorului Univ. Dr. Aurel Ardelean, evocând personalitatea celui decedat, dând citire mesajului de condoleanțe trimis de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, intitulat: „Un ctitor de Universitate și un patriot creștin ortodox – Profesorul Univ. Dr. Aurel Ardelean (1939-2018)”.

Duminică, 30 decembrie – a slujit Sfânta Liturghie la Catedrală cu predica sub titlul „Răsăritul este numele Lui” (cf. Gal. 1; Matei 2), hirotonind un diacon și un preot, hirotonind-l duhovnic.

Pr. Dr. Vasile Cucu
Secretar eparhial

Actualitate eparhială – Decembrie 2018

Urmare din pagina 7

Au mai fost depuse coroane de flori din partea asociațiilor revoluționarilor arădeni, Camerei Deputaților prin dl. deputat Dorel Căprar, președinte al Comisiei pentru Apărare, Ordine Publică și Siguranță Națională și dl. deputat Adrian Todor, membru în cadrul comisiei, Structurilor MAPN, Asociațiilor cadrelor militare în rezervă, retragere, veteranilor de război și cultul eroilor, universităților, partidelor politice. În Piața Revoluției a luat cuvântul doamna Nan Doina, mamă de erou martir și președinte al Asociației Răniților și Urmașilor celor decedați în Decembrie 1989. Măine, 23 Decembrie, începând cu ora 12 va avea loc o ceremonie în memoria eroului Toth Șandor, la monumentul aflat în zona Podului Decebal. Dumnezeu să-i ierte și să-i odihnească în pace pe toți eroii arădeni ai revoluției din Decembrie 1989!

Colindători la reședința arhiepiscopală din Arad

În seara de ajun a praznicului Nașterii Domnului, Ierarhii arădeni, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului împreună cu Preasfințitul Părinte Episcop vicar Emilian Crișanul, au primit la Reședința Eparhială, grupurile

de colindători, tineri și bătrâni, veniți împreună cu preoții lor, pentru a vesti Nașterea Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei le-a adresat fiecăruia cuvânt de bun venit și mulțumire pentru vestea adusă și în acest an, prin colind.

Dintre grupurile care i-au colindat pe cei doi ierarhi amintim: Grupul de copii de la Școala „Iosif Moldovan” din Arad; Grupul vocal „Sfântul Ioan Hrisostom” al bisericii Cuvioasa Paraschiva din incinta Spitalului Județean Arad; Corul Parohiei Șiria; Corul Parohiei Galșa; Corul Parohiei Mâca; Corul mixt al Facultății de Teologie Ortodoxă și al Catedralei Vechi din Arad, dirijat de conf. univ. dr. Mircea Buta; Corul „Oastea Domnului” Arad; Corul „Unirea Grădișteană” și de tineret din Parohia Arad-Grădiște I; Corul Parohiei Arad-Șega II; Corul de copii al Parohiei Cinte; Corul Parohiei Grădiște II; Corul vocal al Parohiei „Vasile Goldiș”, Protopopiatul Ineu; Corul mixt al Parohiei Micalaca Veche-Renasterii; Corul Parohiei „Nașterea Domnului” Micalaca Veche II – Arad.

La final, Ierarhii arădeni i-au binecuvântat pe colindători și le-au oferit daruri.

Chiriarhal arădean a participat la Concertul de colinde în Parohia Arad-Micalaca Veche II

În seara de Crăciun Chiriarhal Aradului a poposit în biserica „Nașterea Domnului” a parohiei Arad Micalaca Veche II, slujind Vecernia alături de preoții enoriei și în prezența bunilor credincioși.

În cuvântul de învățătură, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a vorbit despre „Cumuna sărbătorilor”, adică nașterea și bisericești, în legătura anului omagial al unității de credință și de neam și totodată al Centenarului Marii Uniri, analizând personalitățile din icoana Nașterii Domnului, recent zugrăvită odată cu întreaga biserică tâmăsită tot în acest an și oprind iarăși la cele ale păstorilor Betleemului în concordanță cu cuprinsul colindelor din programul concertului. Acestea sunt pil-duitoare pentru oricare dintre creștini mai ales la începutul unui nou an.

După bogatul cuvânt de învățătură a urmat concertul de colinde susținut de corul condus de domnișoara Laura Roșu. Repertoriul a cuprins un buchet muzical tradițional care a încântat pe toți cei prezenți. Înaltpreasfințitul Timotei i-a felicitat atât pentru interpretarea din această seară, cât și pentru toată activitatea.

În numele preoților și ai credincioșilor parohul a mulțumit Întâis-

taturului pentru prezența în viața parohiei, pentru cuvântul de învățătură și pentru modelul arătat spre urmare, oferind un buchet de flori.

Slujba primei zile de Crăciun 2018, la Săvârșin

Marți, 25 decembrie 2018, Majestatea Sa Margareta, Custodele Coroanei, alături de AALLRR Principele Radu, Prințesa Elena, dl. Alexander Nixon, Prințesa Sofia și Prințesa Maria au luat parte la slujba primei zile de Crăciun, oficiată la biserica ortodoxă din Săvârșin de părintele Călin, parohul bisericii.

Au fost prezenți mulți enoriași, printre care s-au numărat primarul comunei, dl. Ioan Voldcean, cu familia sa, tineri și elevi din comună, precum și părinți, bunici și copii din localitate.

La sfârșitul slujbei au fost cântate colinde, iar apoi Moș Crăciun a venit în biserică și a împărțit daruri tuturor copiilor prezenți. Familia Regală vine în fiecare an la slujba din prima sau a doua zi de Crăciun.

Instalări de noi preoți în parohiile arădene

Parohia Semlac

Duminică, 9 decembrie, Preaonoratul Părinte Flavius Petcu, Protopopul Aradului, l-a instalat pe Pr. Ciprian Tripa ca preot paroh în Parohia Semlac, Protopopiatul Arad, în prezența enoriașilor și a dinstinselor oficialități

prezente împreună cu domnul Președinte al Consiliului Județean Arad, Justin Cionca.

La final Pr. Ciprian Tripa, a mulțumit Bunului Dumnezeu pentru acest nou început al pastoratului sale și tuturor celor prezenți la acest eveniment important din viața parohiei.

Parohia Miniș

În seara zilei de 16 decembrie 2018, credincioșii Parohiei Miniș au primit cu bucurie pe noul păstor de suflet în persoana părintelui Săvușcă Valentin. Instalarea a fost făcută de Preaonoratul Părinte Protopop al Lipovei Nelu Mercea.

Părintele Ioan Florea cel care a păstorit Parohia Miniș timp de 19 ani a rostit un bogat cuvânt de învățătură în care a evidențiat însemnătatea slujirii preoțești și totodată a mulțumit credincioșilor pe care i-a păstorit în acești ani.

CERCURI MISIONARE

În luna Decembrie au avut loc Cercuri pastoral-misionare în următoarele parohii arădene:

Protopopiatul Arad: Bodrogu Nou; Sânpaul; Semlac; Șofronea; Protopopiatul Ineu: Protopopiatul Lipova; Pâncota; Protopopiatul Sebăș: Buhani; Zimbru;

(mai multe detalii se află pe pagina WEB a Arhiepiscopiei Aradului: www.episcopiaaradului.ro)

Comitetul de redacție:

Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Dr. TIMOTEI SEVICIU – președinte;

Preasfințitul Părinte Dr. EMLIAN CRIȘANUL, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului - vicepreședinte

Protos. Dr. Justin Popovici, consilier cultural, redactor responsabil; Arhim. Dr. Teofan Mada, vicar administrativ; Pr. Dr. Vasile Cucu, secretar eparhial – membru

Editura: Arhiepiscopia Aradului, Arad, 310084, Str. Episcopiei nr. 60-62, Tel.: 0257-281856 ISSN 1220 – 8531, ISSN-L 1220 – 8531 Tehnoredactare: Daniel Albu

Articolele pentru Revista Biserica și Școala se trimit pe următoarea adresă de e-mail: bisericasiscoala1877@gmail.com

PREȚ 3 LEI